

ВИСНОВКИ

**експертної комісії Міністерства освіти і науки України
щодо проведення первинної акредитаційної експертизи
освітньо-професійної програма «Маркетинг»
спеціальності 075 «Маркетинг»
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у
Сумському національному аграрному університеті**

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 978, «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» з метою проведення акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Маркетинг» зі спеціальності 075 «Маркетинг» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Сумському національному аграрному університеті (далі – СНАУ), за наказом Міністерства освіти і науки України № 2301-л від 28.11.2018 р. експертна комісія Міністерства освіти і науки України у складі:

**Виноградова Олена
Володимирівна**

доктор економічних наук, професор, завідувач
кафедри маркетингу Державного університету
телекомунікацій, голова комісії;

**Писаренко Володимир
Вікторович**

доктор економічних наук, професор, завідувач
кафедри маркетингу Полтавської державної
аграрної академії, член комісії

У період з 12.12.2018 р. по 14.12.2018 р. розглянула подані Сумським національним аграрним університетом матеріали і безпосередньо в навчальному закладі перевірила достовірність інформації, що подана до Міністерства освіти і науки України разом із заявою на проведення акредитації. Експертна комісія мала зустріч з ректором, першим проректором університету, деканом факультету економіки і менеджменту, викладачами та співробітниками випускової кафедри.

На місці було проведено відвідування бібліотеки, гуртожитку, службових, навчальних та лабораторних приміщень.

Під час проведення акредитаційної експертизи комісія в своїй роботі керувалася Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», постановами Кабінету Міністрів

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виноградова

України: від 09.08.2001р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» (зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України від 31.10.2011р. № 1124, від 15.08.2012р. № 801, від 18.09.2013р. № 692, від 27.05.2014р. № 507); від 30.12.2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» та наказом Міністерства освіти та науки України від 13.06.2012р. № 689 «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» і листа Міністерства освіти і науки України від 06.10.2017р. № 1/9-539 «Щодо акредитації освітніх програм» (далі – нормативи та вимоги).

За результатами перевірки комісія встановила:

- розглянула звіт про самоаналіз діяльності Сумського національного аграрного університету підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) освітнього рівня за освітньо-професійною програмою «Маркетинг»;

- перевірила достовірність наданих установчих документів до матеріалів акредитаційної справи та матеріали освітньої діяльності, а саме: освітньо-професійну програму, навчальні плани та пояснювальну записку до них, та навчально-методичний комплекс дисциплін навчального плану освітньої програми, що акредитується;

- проаналізувала зміст освітньо-професійної програми «Маркетинг», організацію освітнього процесу, форми і методи контролю навчання студентів, якісний склад керівного та науково-педагогічного складу Сумського національного аграрного університету та випускової кафедри, а також дані інформаційно-методичного та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;

- здійснила порівняльний аналіз ректорських контрольних робіт, проведений у передакредитаційний період та одержаних результатів комплексних контрольних робіт під час роботи комісії з метою оцінки рівня та якості надання освітніх послуг.

За підсумками експертного оцінювання безпосередньо на місці комісія констатує:

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

1. Загальна характеристика Сумського національного аграрного університету та випускової кафедри, яка здійснює підготовку здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності 075 Маркетинг, що акредитується:

Повна назва вищого закладу освіти: Сумський національний аграрний університет

Юридична адреса: 40021 м. Суми, вул. Г. Кондратьєва, 160

Загальна навчальна площа університету: загальна площа приміщень складає 79 790 м², навчальна – 50 351 м².

Форма власності: державна

Відомча приналежність: Міністерство освіти і науки України.

Рівень акредитації ВНЗ в цілому: IV (четвертий).

Основні установчі документи, що визначають умови та зміст діяльності Сумського національного аграрного університету:

– Статут Сумського національного аграрного університету, погоджений з Міністерством освіти і науки України від 27.04.2015 р. реєстраційний № 470 (статут погоджено загальними зборами трудового колективу СНАУ протокол № 2 від 30 березня 2015 р.).

– Довідка про включення вищого навчального закладу (Сумського національного аграрного університету) до Державного реєстру вищих навчальних закладів України, ідентифікаційний код 04718013.

– Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи, серія А00 №163841.

– Довідка № 04.02-08/2478 від 06.03.2015 року з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ).

– Ліцензія Міністерства освіти і науки України, серія АЕ №636493 від 19.06.2015. на надання освітніх послуг навчальними закладами, пов'язаних з одержанням вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до бакалавра, спеціаліста, магістра з додатками.

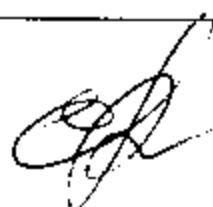
– Сертифікат про акредитацію спеціальності 075 Маркетинг галузі знань 07 Управління та адміністрування у Сумському національному аграрному університеті. (серія НД № 1982128 від 04.05.2017 р.).

– Акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюються підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу Сумський національний аграрний університет від 11.12.2015.

– Указ Президента України від 07 серпня 2001 року № 591/2001 «Про перейменування та надання статусу національного Сумському національному аграрному університету».

Стисла історична довідка (основні етапи розвитку Сумського національного аграрного університету).

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

Сумський національний аграрний університет розпочав свою діяльність як філіал Харківського сільськогосподарського інституту ім. В.В. Докучаєва, який було засновано у 1977 році наказом Міністерства сільськогосподарства СРСР за №95. У 1990 році наказом № 24 Державної комісії Ради Міністрів СРСР з продовольства та закупок на базі Сумського філіалу Харківського сільськогосподарського інституту ім. В.В. Докучаєва було створено Сумський сільськогосподарський інститут. У 1997 році на виконання наказу Постанови Кабінету Міністрів України від 15 липня 1997 року за №744 на базі Сумського сільськогосподарського інституту створено Сумський державний аграрний університет, заснований на державній формі власності та підпорядкований Міністерству аграрної політики України. Указом Президента України від 7 серпня 2001 року № 591/2001 присвоєно статус національного.

З 2005 року університет очолює доктор сільськогосподарських наук, професор, академік Національної академії аграрних наук України Володимир Іванович Ладика.

Сумський національний аграрний університет проводить навчання за 25 спеціальностями II рівня акредитації та 12 спеціальностями IV рівня акредитації. Загальний контингент університету на 01.10.2017 року становить 6365 студентів, в тому числі: за денною формою навчання 3880, в т.ч., 162 особи іноземці. З них на бюджеті та заочною формою навчання 2482, в т.ч., 97 особи іноземці

Структурними підрозділами університету є 1 інститут та 6 коледжів, що дозволяє реалізувати систему ступеневої освіти:

- 1. Глухівський агротехнічний інститут імені С.А. Ковпака Сумського НАУ**
41400 Сумська обл., м. Глухів, вул. Терещенків, 36,
ідентифікаційний код – 26378233
- 2. Путивльський коледж Сумського НАУ**
41500 Сумська обл., м. Путивль, вул. Луначарського, 80, ідентифікаційний код – 26378256
- 3. Охтирський коледж Сумського НАУ**
42243 Сумська обл., м. Охтирка, вул. Сумська, 46, ідентифікаційний код – 26378210
- 4. Маловисторопський коледж Сумського НАУ**
42243 Сумська обл., с. Малий Вистороп, вул. Рибалка, 1, ідентифікаційний код – 26378248
- 5. Роменський коледж Сумського НАУ**
42001 Сумська обл., м. Ромни, вул. Горького, 56, ідентифікаційний код - 26378227
- 6. Коледж Сумського НАУ м. Суми**
40019 м. Суми, вул. Веретинівська, ідентифікаційний код – 00728701
- 7. Глухівський коледж Сумського НАУ**
41400 Сумська обл., м. Глухів, вул. Терещенків, 36, ідентифікаційний код – 39280553

Усі спеціальності організаційно об'єднані у 8 факультетів, інститут післядипломної освіти та дорадництва, відділення довузівської підготовки, профорієнтації та маркетингу.

За період свого існування СНАУ підготував близько 40 тисяч фахівців, багато з яких стали керівниками і провідними спеціалістами підприємств України, інших країн СНД, країн далекого зарубіжжя. Головні підприємства та організації загальноукраїнського значення, а також Сумської області (ТОВ

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виноградова

«КЕРНЕЛ-ТРЕЙД», Компанія «Укрландфармінг», ІМК, ПАТ «Миронівський хлібопродукт», Компанія NSH (ТОВ «ВорожбаЛатІнвест»), холдинг «Промінь Агро», ДП «Мілкленд-Україна», Індустріальна Молочна Компанія, ТОВ «Глобіно», ПАТ «Технологія», ТОВ «Вітчизна», Торговий дім «Nіcmas», ТОВ «Завод Кобзаренка», ТОВ «Юпітер-9 Агросервіс» та інші) на 20-80% укомплектовані фахівцями – випускниками університету.

За угодою з Сумським державним університетом університет надає можливість студентам всіх спеціальностей пройти навчання на військовій кафедрі цього університету й отримати звання офіцера запасу.

Пріоритетним напрямком діяльності Сумського національного аграрного університету є вивчення та запровадження провідного досвіду найкращих університетів США та Європи, стажування в них викладачів, проходження практики студентами. Змістовні та результативні стосунки склалися з навчальними закладами Німеччини, Англії, Ірландії, Данії, Франції, Польщі, Нідерландів, США, Канади. Налагоджені прямі зв'язки з університетом землеробства (ВOKU) Австрії, спільно з Університетом Прикладних Наук Вайєнштефан-Тріздорф (Німеччина) відкрито навчальний магістерський курс «Аграрний менеджмент», навчання на якому здійснюється за міжнародними планами та програмами, що дає можливість паралельно отримати диплом магістра Німеччини «Master of Business Administration» (навчання українською та німецькою мовами). Співпраця з університетами таких штатів США, як Міннесота, Огайо, Вісконсин, Каліфорнія дозволяє студентам проходити піврічну чи річну практику в фермерських та інших господарствах аграрного профілю. Міжнародна співпраця за спільними проектами дозволяє студентам та викладачам підвищити мовний та професійний рівні в умовах високотехнологічного аграрного виробництва та розповсюджувати набутий досвід в Україні.

Для покращення підготовки випускників шкіл до вступу в Сумському національному аграрному університеті працюють шестимісячні і річні підготовчі курси, до роботи в яких залучені провідні викладачі кафедр інженерно-технологічного факультету.

Значна увага науково-педагогічного колективу приділяється формуванню контингенту студентів. З цією метою на факультеті розроблено Стратегію профорієнтаційної роботи, відповідно до якої проводяться відповідні заходи, організатором яких є деканат та завідувачі кафедрами. Результатом профорієнтаційної роботи є стабільний конкурс абітурієнтів, що складає понад 6 заяв на місця бюджетного фінансування.

Матеріально-технічна база університету складається з 8 навчально-лабораторних приміщень загальною площею 79790 кв.м. з сучасною актовою залюю на 700 місць. Лекційні аудиторії оснащено сучасними технічними засобами: мультимедійними комплексами, слайдопроекторами, ПК, спеціальними екранами та ін. Мультимедійні комплекси надають можливість викладачам використовувати ресурси Інтернет, електронної бібліотеки університету, власні ресурси під час проведення лекційних та практичних

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

занять.

Побут студентів в університеті забезпечують 4 гуртожитки на 2147 місць, у коледжах – 9 гуртожитків. Факультет повністю забезпечений аудиторним фондом.

Заняття з фізичного виховання проводяться в спортивному залі загальною площею більше 600 м², обладнаному сучасним устаткуванням, на двох стадіонах і спортивних майданчиках для баскетболу, волейболу та футболу. В зимовий період на території спортивного комплексу обладнується лижня та інші споруди для зимових видів спорту. Зміцненню здоров'я студентів слугують стадіон «Колос», майданчики для літніх видів спорту з синтетичним покриттям, оздоровчо-відновлювальний центр, зала для настільного тенісу, траса для змагань з біатлону, тренажерний зал. Є крита спортивна зала. При спортзалі працює оздоровчий центр. В третьому гуртожитку обладнано медичний пункт, де студентам та викладачам надається, в разі потреби, перша медична допомога.

Наукова бібліотека СНАУ, як структурний підрозділ університету, відповідає за бібліотечно-інформаційне забезпечення освітнього та виховного процесів. Сьогодні наукова бібліотека має 4 абонементи, 4 читальних зали. Загальний фонд бібліотеки складає 294885 примірників. За єдиним читацьким квитком налічується 8225 користувачів.

В університеті сформовані й функціонують наукові школи з проблем формування механізмів ефективної діяльності підприємств, стратегії розвитку та їх моделювання, еволюції і функціонування механізму управління та розвитку економічних систем, трансформації споживчої кооперації в ринкову економіку, розвитку кооперативного сектору економіки, удосконалення бухгалтерського обліку, методології та практики сучасного менеджменту, маркетингової діяльності підприємств на ринку товарів і послуг, дослідження споживчих властивостей, асортименту, якості та оцінювання конкурентоспроможності товарів, прогресивних харчових технологій, теоретичних основ інформатики та кібернетики, евклідової комбінаторної оптимізації, управління персоналом та економіки праці, проектування навчально-виховних систем у вищій школі.

Науково-дослідна робота зосереджена у 19 наукових лабораторіях, працює аспірантура з 9 спеціальностей. На юридичному факультеті, на базі кафедри приватного та соціального права функціонує лабораторія практичного права, у складі якої працює юридична клініка.

Університетом видається науковий журнал «Вісник СНАУ» (серії «Економіка і менеджмент», «Фінанси і кредит», «Агрономія і біологія» «Тваринництво», «Будівництво», «Механізація та автоматизація виробничих процесів», «Ветеринарна медицина»), матеріали та збірники доповідей науково-практичних та науково-методичних конференцій.

Міжнародна діяльність здійснюється шляхом контактів з міжнародними фондами, залученням іноземних фахівців до викладання окремих спеціальних курсів для студентів й участі у короткотермінових семінарах (циклових

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

заходах) для бізнесових організацій і системи споживчої кооперації, співробітництва з вищими закладами освіти за кордоном, обміну науково-педагогічними працівниками.

Навчальний та науково-дослідний процеси в університеті забезпечують 50 кафедр, на яких працюють 58 докторів наук і 47 професорів, 277 кандидати наук і 199 доцентів. У колективі працюють: 1 академік Академії наук, 4 члени-кореспонденти інженерної АНУ, член-кореспондент УААН, 4 заслужені працівники народної освіти, 5 відмінників освіти України, заслужений працівник науки і техніки, заслужений юрист України, заслужений економіст України, лауреат державної премії, інші висококваліфіковані викладачі.

Для надання допомоги студентам щодо орієнтації на ринку праці та можливості працевлаштування випускників ректоратом разом з Радою студентів і аспірантів університету проводяться «Дні кар'єри» із запрошенням представників підприємств і організацій різних форм власності та підпорядкування, які спроможні використовувати інтелектуальний потенціал бакалаврів з економіки підприємства.

Високу якість фахівців забезпечує ефективна система практичної підготовки студентів. Щорічно університет укладає близько тисячі договорів з підприємствами й організаціями різних форм власності на проходження практики студентів. Для практичної підготовки студентів до послуг останніх інтерактивні аудиторії, спеціально обладнані для організації та участі у судових засіданнях, вебінарах, проведення «Що? Де? Коли?», «Брейн - рингу» тощо.

Концепція освітньої діяльності Сумського національного аграрного університету визначається його статусом національного вищого навчального закладу аграрного профілю, головною метою якого є подальше інтегрування у світову освітню систему та утвердження в статусі міжнародного.

Основними завданнями освітньої діяльності університету є: – створення умов для розвитку інтелекту, здібностей та нахилів особистості, відтворення інтелектуального потенціалу суспільства; – формування професійних знань, умінь та навичок студентів на належному рівні; – виховання в кращих традиціях національної та світової культури соціально зрілої, фізично здорової людини, підготовленої до життя й діяльності за умов ринкової економіки; – залучення студентів до наукових досліджень у сфері сільського господарства; – підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів, фахівців у сфері сільського господарства; – підготовка та видання підручників, навчальних посібників та іншої науково-методичної літератури; – розповсюдження науково-технічних знань та передового досвіду у сфері сільського господарства, підвищення їх загальноосвітнього та професійного рівня.

Виховний процес є невід'ємною складовою освітньої діяльності і передбачає виховання майбутніх фахівців у кращих традиціях національної та світової культури з урахуванням загальнолюдських пріоритетів, програми відродження й розбудови національної економіки, культури, науки, духовної

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

єдності нації та народів України.

Одним з вирішальних напрямів реалізації стратегічних завдань вищого навчального закладу є створення принципово нового механізму взаємодії всіх учасників навчально-виховного процесу, який ґрунтується на дотриманні принципу єдності їх інтересів, педагогічних можливостей та потреб особистості.

Загальні показники розвитку університету надані в таблиці 1.

Таблиця 1

Загальна характеристика Сумського національного аграрного університету

Показники діяльності		Кількісні параметри
1	Ліцензований обсяг вищого навчального закладу (осіб)	7249
	у т.ч. за освітніми рівнями:	
	- бакалавр (осіб)	5105
	- магістр (осіб)	2144
2	Кількість студентів, курсантів, слухачів разом:	6362
	у т.ч. за формами навчання:	
	- денна (осіб)	3880
	- заочна (осіб)	2482
	та у відокремлених структурних підрозділах	3533
3	Кількість навчальних груп (одиниць)	282
4	Кількість напрямів підготовки та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців, (одиниць):	25
	у т.ч. за освітніми рівнями:	
	- бакалавр (одиниць)	25
	- магістра (одиниць)	22
5	Кількість кафедр (циклових (предметних) комісій), (одиниць):	50
	з них випускних (одиниць):	46
6	Кількість факультетів (відділень), одиниць:	8
7	Загальні навчальні площі, будівель (кв. м) з них:	79790
	- власні (кв. м)	79790
	- орендовані (кв. м)	-
8	Навчальні площі, які здаються навчальним закладом в оренду (кв. м)	353,7
9	Інше. Загальна кількість відокремлених структурних підрозділів (ВСП)	7

Висновок: надана Сумським національним аграрним університетом інформація до Міністерства освіти і науки України є достовірною. Всі документи, що підтверджують правові підстави для здійснення освітньої діяльності, відповідають акредитаційним та ліцензійним вимогам і є легітимними на дату перевірки.

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

2. Формування контингенту здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою Маркетинг спеціальності 075 Маркетинг

Однією із важливих складових підвищення якості підготовки майбутніх фахівців є профорієнтаційна робота. З цією метою в університеті існує відповідна система профорієнтаційної роботи з коледжами та технікумами міста Суми і районів Сумської області. Викладачі, завідувачі кафедрами систематично зустрічаються з випускниками коледжів та технікумів, педагогами, керівниками навчальних закладів, батьками учнів на батьківських зборах, демонструють презентаційні ролики університету та факультету, роздають рекламні буклети, відповідають на численні запитання, роз'яснюють умови вступу та перспективи працевлаштування майбутніх фахівців у місті та регіоні, запрошують учнів та їх батьків до різних свят та заходів в Сумському національному аграрному університеті. Крім того, сформована та активно працює агітаційна бригада з числа студентів факультету економіки та менеджменту СНАУ, яка регулярно відвідує різноманітні та на власному прикладі роз'яснює переваги навчання саме в нашому університеті. В кожному навчальному закладі, які закріплені за відповідною кафедрою факультету обладнані профорієнтаційні куточки, де постійно оновлюється інформація про факультет і університет в цілому.

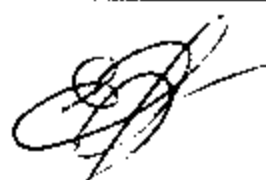
Науково-педагогічні працівники, декан, завідувачі кафедрами протягом року висвітлюють у міських газетах та інших засобах масової інформації досягнення науково-дослідницької роботи кафедр факультету, підвищення кваліфікації викладачів, підготовку до захисту дисертацій, співробітництво з провідними вузами України, надають інформацію про університет, його спеціальності, можливості працевлаштування після закінчення факультету.

Співробітники факультету беруть активну участь у проведенні Днів відкритих дверей, які проходять в університеті двічі на рік. На зустрічі з випускниками – майбутніми абітурієнтами та їх батьками запрошуються керівники підприємств різних форм власності, провідні фахівці сільськогосподарських підприємств. Активна та цілеспрямована профорієнтаційна робота дає певні результати. Вона дозволяє формувати на факультеті контингент студентів з достатньо високим рівнем підготовки. Особлива увага приділяється старшокурсникам – майбутнім випускникам. Головний напрям роботи з цією категорією – вдосконалення їх професійної підготовки та майбутнє працевлаштування. Значна кількість здобувачів вищої освіти факультету має конкретні замовлення від майбутніх роботодавців.

У процесі формування студентського контингенту зі спеціальності 075 «Маркетинг» важливе місце займає профорієнтаційна робота з майбутніми вступниками, яка сприяє якісному набору контингенту студентів на навчання.

Згідно ліцензії (серія АЕ №636493 від 19.06.2015 р.) ліцензійний обсяг з надання освітніх послуг Сумським НАУ зі спеціальності 075 «Маркетинг» ОР «Магістр» - 100 осіб., ОР «Бакалавр» - 150 осіб. Прийом здійснюється

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

відповідно до вимог ліцензійного обсягу. Кількісні показники щодо формування контингенту студентів спеціальності 075 «Маркетинг» Сумського національного аграрного університету наведені в у таблиці 2.

Таблиця 2

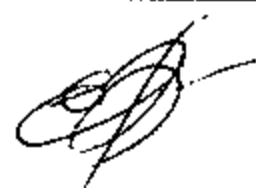
Показники формування контингенту студентів СНАУ за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 075 «Маркетинг»

№ з/п	Показник	Рік вступу	
		2017	2018
1.	Ліцензований обсяг підготовки:	50	30
	- денна форма навчання		
	- заочна форма навчання	50	70
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб)	45	79
	- денна форма / в тому числі за держзамовленням	15	24
	- заочна форма / в тому числі за держзамовленням	30	55
	- таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію	-	-
	- зарахованих на пільгових умовах	2	10
3.	Подано заяв:	20	28
	- за денною формою навчання		
	- за заочною формою навчання	35	74
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення:	-	-
	- за денною формою навчання		
	- за заочною формою навчання	-	-
5.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання:	6	5
	- на денну форму		
	- на заочну форму	7	14

У 2018-2019 навчальному році було прийнято на навчання 24 особи за денною та 41 особу за заочною формами. Контингент здобувачів вищої освіти 2018-2019 навчального року на дату проведення акредитаційної експертизи становить 24 особи денної форми навчання та 55 осіб заочної форми навчання. Достовірність наданої інформації перевірено у Єдиній державній базі з питань освіти на відповідність наявному контингенту.

Висновок: експертна комісія вважає, що показники формування контингенту здобувачів вищої освіти на освітньо-професійну програму «Маркетинг» другого (магістерського) рівня галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 075 Маркетинг, рівень профорієнтаційної роботи, яку здійснює Сумський національний аграрний університет та випускова кафедра відповідають вимогам Міністерства освіти і науки України. Існуючий контингент здобувачів не перевищує ліцензійний обсяг.

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

3. Зміст підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» спеціальності 075 «Маркетинг»

Організація освітнього процесу у СНАУ регламентується чинними нормативно-правовими документами та стандартами вищої освіти, а також системою внутрішніх положень СНАУ.

Освітній процес із підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» спеціальності 075 «Маркетинг» здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Положення про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ», Концепції освітньої діяльності СНАУ, Комплексної цільової програми розвитку СНАУ до 2020 року тощо.

Документом, що регламентує зміст дисципліни, вимоги до знань і умінь, структурні взаємозв'язки з іншими дисциплінами, атестаційні заходи, розподіл часу на всі види занять і самостійної роботи студента, використання студентом літературних джерел та методичних розробок викладачів, є робоча програма дисципліни. Робочі програми дисциплін навчальних планів підготовки магістрів щорічно переглядаються, корегуються, затверджуються в установленому порядку на засіданнях кафедр, деканом факультету.

Загальний обсяг часу підготовки за спеціальністю 075 «Маркетинг» ОР «магістр» освітньо-професійною програмою розраховано на 2700 год. (90 кредитів за ECTS) та триває 1 рік 4 місяці. Робочий навчальний план складається з навчальної інформації переліку нормативних навчальних дисциплін і практик та забезпечує набуття системи знань та вмінь, необхідних для формування компетенції магістра з інженерії. Вибіркова частина підготовки здобувачів вищої освіти в СНАУ складається з навчальних дисциплін самостійного вибору ВНЗ та вибору студентів. Перелік цих дисциплін визначається залежно від спеціалізації.

Якість навчання здобувачів вищої освіти контролюється кафедрами шляхом поточних аудиторних і домашніх контрольних робіт, захисту курсових проектів, виконання самостійної роботи, семестрових атестаційних заходів, а також перевірки залишкових знань при проведенні контрольних зрізів рівня підготовки (ректорські контрольні роботи).

Підготовку магістрів зі спеціальності «Маркетинг» ОПП «Маркетинг» забезпечують висококваліфіковані науково-педагогічні працівники кафедр університету – 17 осіб. З них професорів, докторів наук – 3 особи (18,7%); доцентів, кандидатів наук – 13 осіб (81,3%). Частка науково-педагогічних працівників, які працюють на постійній основі, становить 94 %.

Всі науково-педагогічні працівники мають відповідну базову освіту, необхідний стаж роботи та наукові публікації за фахом, проходили підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років. При цьому, 100% із загального складу науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчальний процес магістрів зі спеціальності «Маркетинг» мають науковий ступінь та вчене звання.

Показники кадрового забезпечення з підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня магістр спеціальності 075 «Маркетинг» відповідають

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

вимогам Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 29.11.2011 р. № 1377).

Випусковою для спеціальності 075 «Маркетинг» є кафедра статистики, аналізу господарської діяльності та маркетингу. На кафедрі статистики, аналізу господарської діяльності та маркетингу для підготовки фахівців зі спеціальності 075 «Маркетинг» підготовлені робочі програми з нормативних і вибіркових навчальних дисциплін, розроблені методичні вказівки до виконання курсових робіт, проходження стажування та фахової переддипломної практики та виконання фахового комплексного іспиту, підготовлено навчальні посібники та підручники. Розроблені необхідні методичні вказівки до виконання розрахункових робіт, проведення лабораторних та практичних робіт з дисциплін, передбачених навчальним планом.

На їх основі розроблено навчальний план зі спеціальності 075 «Маркетинг». Підготовка відбувається згідно навчального плану з поєднанням лекційних, практичних занять, самостійної роботи, проходження стажування за фахом, виробничої практики за темою науково-дослідної роботи, написання та захисту курсових робіт та підготовка до державної атестації.

Навчальний процес будується на використанні сучасних інформаційних технологій та інших технічних засобів навчання, способів і методів, які сприяють активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів у сфері управління якістю продукції та розробки і впровадження новітніх інформаційних технологій.

По закінченню навчання здобувачі захищають магістерську роботу або здають державний іспит, за результатами яких присвоюється ступінь магістра.

Висновок: експертна комісія констатує, що зміст підготовки здобувачів вищої освіти другого(магістерського) освітнього рівня за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» спеціальності 075 Маркетинг, що акредитується, відповідає державним вимогам, потребам регіону, працедавців та здобувачів вищої освіти і регламентується відповідною документацією, затвердженою в установленому порядку.

4. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу здобувачів другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» спеціальності 075 «Маркетинг»

Експертна комісія ознайомила з якісним складом науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку фахівців другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою Маркетинг зі спеціальності 075 Маркетинг та отримала відомості про викладачів, які працюють на постійній основі: їх посади, наявність наукового ступеня та вченого звання, відповідність освіти навчальним дисциплінам, що викладаються, тема та рік захисту дисертації, основні напрями наукової роботи, публікації, навчальні дисципліни, що вони викладають, відомості про підвищення кваліфікації, рівень наукової та професійної активності.

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

Експертною комісією проаналізовано дотримання Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти. З'ясовано, що частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують читання лекцій з фахових дисциплін навчального плану спеціальності, становить 100%. Базова освіта викладачів, які здійснюють навчальний процес з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою Маркетинг 075 Маркетинг, відповідає профілю дисциплін, які вони викладають, а також підтверджується відомостями про підвищення кваліфікації. Якісний склад викладачів, які забезпечують підготовку студентів за освітньо-професійною програмою Маркетинг, відповідає встановленим вимогам.

Групу забезпечення освітньо-професійної програми «Маркетинг» спеціальності 075 «Маркетинг» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» Сумського національного аграрного університету складають доктор економічних наук, доцент Лишенко М.О., доктор економічних наук, доцент Данько Ю.І., кандидат економічних наук, професор Жмайлов В.М., кандидат економічних наук, доцент Шумкова О.В., кандидат економічних наук, доцент Муштай В.А., кандидат економічних наук, доцент Макаренко Н.О., кандидат економічних наук, доцент Макарова В.В. (Додаток С)

Підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Маркетинг спеціальності 075 Маркетинг галузі знань 07 Управління та адміністрування у Сумському національному аграрному університеті здійснюється науково-педагогічним персоналом кафедр факультету економіки і менеджменту, а також кафедрами інших факультетів. Лекційні курси читаються професорами, докторами наук та досвідченими доцентами, кандидатами наук.

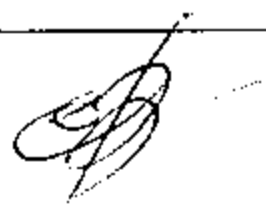
На 1 вересня 2018 року чисельність науково-педагогічного персоналу кафедри статистики, АГД та маркетингу склала 16 осіб, з них: докторів наук, професорів – 3 особи (18,7%); кандидатів наук, професорів – 1 особа (6,4%); кандидатів наук, доцентів – 9 осіб, що складає 56,2%; старших викладачів – 3 особи, що складає 18,7%. За основним місцем роботи працюють 94%. Усі науково-педагогічні працівники кафедри мають відповідну базову освіту, необхідний стаж роботи та наукові публікації за фахом, проходили підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років.

Підвищення кваліфікації викладачів проводиться з урахуванням дисциплін, які вони викладають. План проходження стажування і підвищення кваліфікації виконано у повному обсязі, що відповідає умовам акредитації.

Згідно з планом підвищення кваліфікації, розробленими на кафедрах, всі викладачі протягом п'яти років проходили стажування та підвищують свою кваліфікацію в підприємствах та організаціях, установах НААН України, у вітчизняних та іноземних вищих навчальних закладах.

Викладачі кафедри статистики, АГД та маркетингу беруть активну участь в циклі тематичних навчально-практичних семінарів, які проводяться центром розвитку сільських громад Сумського національного аграрного університету.

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

Викладачі систематично беруть участь у роботі національних та міжнародних наукових симпозіумів, конференцій та семінарів, що проводяться як в Україні, так і за її межами (Польща, Грузія, Литва, Чехія, Словаччина). Значна увага надається залученню студентів до наукової роботи - написання наукових робіт, участь у науково-практичних конференціях.

При кафедрах університету працюють студентські наукові гуртки, в яких студенти опановують методику наукових досліджень по заданій тематиці, беруть участь у виконанні державної, госпдогвірної та ініціативної тематики, що ведеться викладачами СНАУ.

Навчальний процес будується на використанні сучасних інформаційних технологій та інших технічних засобів навчання, способів і методів, які сприяють активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів у сфері управління якістю продукції та розробки і впровадження новітніх інформаційних технологій.

Завідувач випускової кафедри Статистики, АГД та маркетингу – доктор економічних наук, доцент Лищенко Маргарита Олександрівна в 2002 році закінчила Українську академію банківської справи за спеціальністю «Фінанси», працює на постійній основі в університеті з 2002р., має практичний досвід роботи в реальному секторі економіки. У 2018 році захищена докторська дисертація на тему: «Механізми ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств на ринку зерна: теорія, методологія, практика» та присвоєно науковий ступінь доктора економічних наук. Вчене звання – доцент кафедри статистики та аналізу господарської діяльності з 2010 року (атестат доцента 12ДЦ №023792 від 09.11.2010р. протокол №3/67-Д).

Досвід роботи у закладах вищої освіти складає понад 16 років. Лищенко М.О. є членом всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників. Є автором близько 95 наукових праць, в т. ч. 6 монографій (з них 1 - одноосібна, 4 - у співавторстві, в т.ч. 1 – іноземне видання(англ.)), 1 - навчальний посібник, 45 наукових статей у фахових виданнях, 5 – у закордонних виданнях(англ), 39 тез доповідей. Має 2 публікації в наукометричних базах Scopus. Є автором одноосібної монографії «Ефективність функціонування сільськогосподарських підприємств на ринку зерна: наукові основи, стан та перспективи», співавтором навчального посібника «Маркетинг у малому бізнесі». Бере участь в атестації наукових працівників в якості офіційного опонента по захисту дисертацій. Брала участь у міжнародних конференціях в Україні, Білорусі, Угорщині та Польщі, була аналітиком науково-дослідного центру стратегічних досліджень, який створений при Сумському національному аграрному університеті; робила доповіді на круглих столах по дослідженню ринків сільськогосподарської продукції.

Отже, комісією підтверджується відповідність ліцензійним вимогам порядок формування випускової кафедри та призначення керівником цієї кафедри Лищенко М.О., яка має базову освіту, науковий ступінь та вчене звання із відповідної наукової спеціальності.

Отже, якісна характеристика персонального складу науково-педагогічних працівників кафедри статистики, АГД та маркетингу, які забезпечують

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

викладання дисциплін циклів підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» спеціальності 075 Маркетинг відповідає вимогам щодо кадрового забезпечення.

Висновок: експертна комісія засвідчує, що науковий та професійний рівень викладачів, які забезпечують підготовку здобувачів вищої освіти другого (магістерського) освітнього рівня за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» спеціальності 075 «Маркетинг» відповідає вимогам та критеріям, що висуваються до науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку за освітнім рівнем «магістр» та має достатній науковий потенціал.

5. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу здобувачів другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» спеціальності 075 «Маркетинг»

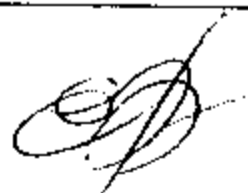
Перевіривши документи, що засвідчують право володіння Сумського національного аграрного університету навчальними корпусами, гуртожитками, експертна комісія встановила, що всі приміщення, які використовуються в освітньому процесі, належать Сумському національному аграрному університету. Матеріальна база СНАУ дозволяє проводити навчання здобувачів вищої освіти з усіх ліцензованих спеціальностей.

Матеріально-технічна база університету складається з 8 навчально-лабораторних приміщень загальною площею 79790 кв.м з сучасною актовою залою на 700 місць. Побут студентів в університеті забезпечують 4 гуртожитки на 2147 місць, у коледжах – 9 гуртожитків. Факультет повністю забезпечений аудиторним фондом. Станом на 01.01.17 р. навчальна площа на 1 студента в університеті – складала 34,6 м², розрахункова кількість комп'ютеризованих навчальних місць на 100 студентів – 13,9. До об'єктів соціально-побутової сфери університету відносяться: гуртожиток № 1 на 450 л/місць; гуртожиток № 2 на 450 л/місць; гуртожиток № 3 на 450 л/місць; гуртожиток № 4 на 450 л/місць; готель на 29 л/місць; сучасна актова зала на 450 місць; Центр первинної медико-санітарної допомоги; медичний пункт; їдальні, буфети; комбінат харчування; фізкультурно-оздоровчий комплекс. Важливим для якісної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка є наявність відповідної матеріальної бази, бо основа підготовки – це відпрацювання навичок під час лекційних та практичних занять.

Сумський національний аграрний університет проводить навчання за 25 спеціальностями II рівня акредитації та 12 спеціальностями IV рівня акредитації і має багату матеріально-технічну базу.

Матеріально-технічна база університету складається з 8 навчально-лабораторних приміщень загальною площею 79790 кв.м з сучасною актовою

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

залом на 700 місць. Побут студентів в університеті забезпечують 4 гуртожитки на 2147 місць, у коледжах – 9 гуртожитків. Факультет повністю забезпечений аудиторним фондом.

Станом на 01.01.17 р. навчальна площа на 1 студента в університеті – складала 34,6 м², розрахункова кількість комп'ютеризованих навчальних місць на 100 студентів – 13,9.

До об'єктів соціально-побутової сфери університету відносяться: гуртожиток № 1 на 450 л/місць; гуртожиток № 2 на 450 л/місць; гуртожиток № 3 на 450 л/місць; гуртожиток № 4 на 450 л/місць; готель на 29 л/місць; сучасна актовна зала на 450 місць; Центр первинної медико-санітарної допомоги; медичний пункт; їдальні, буфети; комбінат харчування; фізкультурно-оздоровчий комплекс.

За останні 5 років заяви всіх студентів про поселення в гуртожиток задовольнялись. Для сімейних студентів в гуртожитку №3 виділено окрему секцію. Поселення студентів, за погодженням з деканатом, проводить студентська профспілка. Студенти факультету економіки та менеджменту проживають у гуртожитку №4 по вул. Герасима Кондрать'єва 160/4. Гуртожиток № 4 побудований у 1983 році, він має 5 поверхів секційного розташування по 17-19 місць. На кожній секції є кухня з електричними плитами на три конфорки, з 2 столами і 2 раковинами, з балконом і санвузлом на 2 кабінки, з умивальником на 2 раковини та двома душовими кабінами. На дві секції, тобто на 36 студентів, обладнано побутову кімнату на 17 кв. м. В гуртожитку облаштовано окремі секції для хлопців та дівчат. Побутова кімната оснащена автоматичною пральною машиною та сушильно-гладильною кімнатою. Забезпеченість гуртожитком студентів складає 100% від потреби.

Усі будівлі та споруди знаходяться на балансі Сумського НАУ і відповідають техніко-санітарним вимогам експлуатації (санітарний паспорт від 10.01.2007 року). Орендованих площ в навчальному процесі університет не використовує.

Навчальний процес з використанням нових інформаційних технологій проводиться у новому навчальному році у 11 спеціалізованих комп'ютерних класах, 5 з яких розташовані в центрі нових інформаційних технологій, а 6 – на факультетах університету. Тепер на всіх факультетах університету функціонують комп'ютерні класи. У 7 комп'ютерних класах створено і введено в дію локальні мережі.

Матеріально-технічне забезпечення кафедр факультету економіки і менеджменту, де проводиться підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Маркетинг спеціальності 075 Маркетинг, достатнє.

Перелік спеціалізованих аудиторій, які використовуються в навчальному процесі для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Маркетинг спеціальності 075 Маркетинг наведений у табл. 4.

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

**Обладнання лабораторій і спеціалізованих кабінетів, що забезпечують
навчальний процес зі спеціальності 075 «Маркетинг» ОІП «Маркетинг»**

№ п/п	Найменування лабораторій, спеціалізованих кабінетів, їх площа	Найменування дисциплін	Перелік обладнання, устаткування, кількість	Опис обладнання, устаткування
1.	Кабінет для проведення практичних занять з дисциплін ауд.111е, 94,0 м ² .	Маркетинговий менеджмент	Мультимедійний проектор 1 шт, Комп'ютери – 10 шт Стенди – 5 шт. Мультимедійні презентації – 15 шт	Мультимедійний проектор, аудіо- та відео обладнання, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
2.	Спеціалізований навчально-тренінговий кабінет ауд.333е, 52,0 м ²	Інноваційний розвиток підприємства, Товарна інноваційна політика	Мультимедійний проектор 1 шт, Ноутбук 1 шт, таблиці, слайди, стенди	Мультимедійний проектор, ноутбук, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
3.	Кабінет для проведення практичних занять з дисциплін ауд.403е., 70,6м ²	Глобальна економіка	Мультимедійний проектор 1 шт, Ноутбук 1 шт, таблиці, слайди, стенди	Мультимедійний проектор, ноутбук, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
4.	Комп'ютерний кабінет ауд. 108е, 52 м ²	Семінар з виконання розрахунково-економічного розділу ДЕК	Мультимедійний проектор 1 шт, Ноутбуки – 8 шт Стенди – 5 шт. таблиці, слайди, інтерактивна дошка	Мультимедійний проектор, аудіо- та відео обладнання, ПК, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
5.	Кабінет для проведення практичних занять з дисциплін ауд. 436е., 72,9 м ²	Методологія та організація наукових досліджень, Методи наукових досліджень	Мультимедійний Проектор 1 шт, Ноутбук 1 шт, таблиці, слайди, мультимедійні презентації, навчальний відеоматеріал, стенди	Наочні приладдя, тематичні каталоги мультимедійний проектор, ноутбук, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
6.	Лабораторія охорони праці ауд.307м., 32,0 м ²	Основи охорони праці та цивільний захист, безпека життєдіяльності	таблиці, слайди, мультимедійні презентації, навчальний відеоматеріал, стенди	Нормативні документи, індивідуальні засоби захисту, плакати.

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

7.	Кабінет для проведення практичних занять з дисциплін ауд. 106г., 54,7 м ²	Міжнародний маркетинг, Бренд-менеджмент	Мультимедійний Проектор 1 шт, Ноутбук 1 шт, таблиці, слайди, мультимедійні презентації, навчальний відеоматеріал, стенди	Мультимедійний проектор, аудіо- та відео обладнання, ПК, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
8.	Спеціалізований навчально-тренінговий кабінет з економіки ауд. 104е., 72,5 м ²	Стратегічне управління підприємством	Мультимедійний проектор 1 шт, Комп'ютер – 1 шт Стенди – 5 шт.	Мультимедійний проектор, аудіо- та відео обладнання, ПК, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
9.	Кабінет для проведення практичних занять з дисциплін ауд. 402е., 110 м ²	Біржова діяльність	Мультимедійний проектор 1 шт, Ноутбук 1 шт, таблиці, слайди, стенди	Нормативні документи, періодичні видання, наглядна агітація
10.	Комп'ютерний кабінет для проведення практичних занять з дисциплін ауд. 209е., 73,7 м ²	Маркетингова політика розподілу	Мультимедійний проектор 1 шт, Ноутбук 1 шт	Мультимедійний проектор, аудіо- та відео обладнання, ПК, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
11.	Спеціалізований навчально-тренінговий кабінет кафедри маркетингу ауд. 234е., 54,7 м ²	Рекламний менеджмент	Мультимедійний проектор 1 шт, Ноутбук 1 шт, таблиці, слайди, мультимедійні презентації, навчальний відеоматеріал, стенди	Мультимедійний проектор, аудіо- та відео обладнання, ПК, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
12.	Спеціалізований навчально-тренінговий кабінет з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ауд. 108е., 52 м ²	Стратегічний маркетинг	Мультимедійний проектор 1 шт, Ноутбуки – 8 шт, Стенди – 5 шт. таблиці, слайди, інтерактивна дошка, Мультимедійні презентації – 15 шт	Мультимедійний проектор, аудіо- та відео обладнання, ПК, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
13.	Кабінет для проведення практичних занять з дисциплін ауд. 311 г, 51,8 м ²	Логістичний менеджмент	Мультимедійний проектор 1 шт, Ноутбук 1 шт, Мультимедійні презентації – 15 шт	Мультимедійний проектор, аудіо- та відео обладнання, ПК, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки
14.	Кабінет для проведення практичних занять з дисциплін ауд. 333е., 71,0 м ²	Інтелектуальна власність	Мультимедійний проектор 1 шт, Комп'ютер 1 шт, Стенди – 4 шт Мультимедійні презентації – 15 шт	Нормативні документи, періодичні видання, наглядна агітація
15.	Кабінет для проведення практичних занять з дисциплін ауд. 334е., 73,3 м ²	Маркетинг відносин	Мультимедійний проектор 1 шт, Комп'ютер 1 шт, Стенди – 4 шт Мультимедійні презентації – 15 шт	Мультимедійний проектор, ноутбук, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіатеки

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

Інтернет надається усім здобувачам, аспірантам, викладачам та працівникам університету на безкоштовній основі.

Аудиторії кафедри відремонтовані, оснащені необхідним обладнанням, наочними зразками, мають паспорти та інструкції з техніки безпеки.

Детальна інформація про стан матеріально-технічного забезпечення навчального процесу: площу та наявність місць в аудиторіях для навчальних занять здобувачів, кількість та загальну площу навчальних приміщень і науково-дослідних лабораторій, наявність та структуру парку ПК, службові приміщення університету, приміщення для науково-педагогічного та навчально-допоміжного персоналу, об'єкти соціально-побутової сфери університету наведена в матеріалах акредитаційної справи і відповідає дійсності. Матеріально-технічна база обслуговується відповідними службами, підтримується в робочому стані та постійно оновлюється.

Висновок: експертна комісія засвідчує, що стан матеріально-технічного забезпечення навчального процесу, соціальної інфраструктури відповідає чинним ліцензійним умовам та акредитаційним вимогам надання освітніх послуг з підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Маркетинг спеціальності 075 Маркетинг галузі знань 07 Управління та адміністрування. Забезпеченість здобувачів денної форми навчання гуртожитком 100 %.

6. Організаційне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу

Освітній процес з підготовки здобувачів вищої освіти у Сумському національному аграрному університеті організовано відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», інших нормативно-правових актів з питань освіти, Статуту Сумського національного аграрного університету та Положення про організацію освітнього процесу у Сумському національному аграрному університеті, а також за затвердженими: графіком навчального процесу, навчальними планами, робочими навчальними планами, робочими навчальними програмами дисциплін, необхідним методичним забезпеченням і розкладом занять, затвердженого у встановленому порядку.

Експертною комісією проаналізовані навчальні плани підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» спеціальності 075 Маркетинг, які розроблені з урахуванням вимог наказів Міністерства освіти і науки України та затверджені в установленому порядку.

Експертна комісія проаналізувала навчальні плани (нормативні та вибіркові дисципліни) та їх відповідність тимчасовим стандартам вищої

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

освіти, розглянула конспекти лекцій та методичні розробки з підготовки до лабораторних та практичних занять за окремими дисциплінами і дійшла висновку, що вони відповідають встановленим вимогам і нормам МОН України.

Розглянуті також комплекси навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни, зокрема конспекти лекцій та плани практичних занять, методичні розробки з підготовки до практичних робіт, самостійної роботи, питання, задачі, кейси для поточного та підсумкового контролю знань та вмінь студентів, комплексних контрольних робіт за окремими дисциплінами. В Університеті розроблені навчальні та робочі програми з усіх нормативних і вибіркового дисциплін. Робочі навчальні програми з кожної дисципліни містять у собі виклад конкретного змісту дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення. В кожній з робочих програм наведено опис навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, програма та структура навчальної дисципліни, теми семінарських (практичних, лабораторних) занять, завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, схема нарахування балів, рекомендована література (основна і допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті. Для виконання самостійної роботи студентами застосовуються елементи дистанційного навчання. На базі університету працює центр дистанційного навчання студентів, який вирішує питання планування, організації і ведення навчально-пізнавальної діяльності студентів з використанням дистанційних технологій навчання за визначеними напрямками підготовки. Науково-педагогічними працівниками розроблено та впроваджено в навчальний процес дистанційні курси викладання дисциплін на базі e-learning платформи Moodle. При вивченні дисциплін студентами заочної форми навчання використання 100% навчально-методичного комплексу дисциплін за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» розміщено в мережі Internet MOODLE є основою автоматизованої системи управління СНАУ. Навчально-методичний комплекс дисциплін відповідає акредитаційним вимогам.

Експертна комісія перевірила наявність програми практичної підготовки та розглянула методичні вказівки щодо проходження практик.

Існують розроблені відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Сумському національному аграрному університеті» критерії оцінювання знань і вмінь студентів, схвалені рішенням вченої ради університету та затверджені ректором у встановленому порядку.

Основними документами, що регламентують освітній процес, є розклади занять та екзаменаційно-залікових сесій, що розроблюються на основі робочих навчальних планів.

Контроль за виконанням та якістю проведення освітнього процесу забезпечується плановими та позаплановими перевітками, як з боку керівництва СНАУ, так і за рахунок взаємного відвідування занять

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

викладачами кафедр. Штатні викладачі протягом семестру проводять взаємні відвідування занять, що зафіксовано у відповідному журналі взаємовідвідувань. Щотижневий контроль за проведенням занять та порядок взаємовідвідувань викладачами здійснює завідувач кафедри.

Суттєвим джерелом інформаційного забезпечення Сумського національного аграрного університету є власна бібліотека. Вона обслуговує здобувачів вищої освіти, професорсько-викладацький склад, здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, педагогічних працівників, інших співробітників, слухачів курсів, які функціонують при університеті, студентів факультету підготовки іноземних громадян, а також користувачів з інших закладів освіти та організацій.

Потужним інформаційним центром з надання в користування абонентам всіх наявних інформаційних ресурсів, зафіксованих у відповідності з певними стандартами є бібліотека університету. Загальна площа бібліотеки складає 798,8 м², книгосховищ – 7, площею 451,5 м²; 4 пункти видачі літератури площею 262,5 м². Загальний бібліотечний фонд складає 394257 примірників, з них: навчальної літератури – 191227 примірників; наукової літератури – 179413 примірників; художньої літератури – 23617 примірників. Загальна кількість наукових фахових видань – 1242 примірники, зі спеціальності – 7. Всього за єдиним читацьким квитком обслуговується 6521 користувачів.

Таблиця 4

Інформація про наявність бібліотеки

Найменування бібліотеки	Площа (кв. метрів)	Обсяг фондів навчальної, наукової літератури (примірників)	Площа читального залу (кв. метрів), кількість місць	Примітка*
Наукова бібліотека СНАУ	1400 м ²	131980	4 читальні зали, 700 м ² 110 посадкових місць	+
Філія наукової бібліотеки корпус №4	400 м ²	31000	1 читальна зала, 200 м ² 32 посадкових місця	+
Філія наукової бібліотеки корпус №5	300 м ²	30000	1 читальна зала, 150 м ² 24 посадкових місця	+
Філія наукової бібліотеки гуртожиток №2	2800 м ²	40000	1 читальна зала, 250 м ² 30 посадкових місць	+
Філія наукової бібліотеки гуртожиток №3	280 м ²	43000	1 читальна зала, 200 м ² 30 посадкових місць	+
Філія наукової бібліотеки корпус №1	230 м ²	35000	2 читальні зали, 150 м ² 26 посадкових місць	+

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

Список фахових періодичних видань, які є в бібліотеці СНАУ та читальних залах, відповідає потребам навчання магістрів за освітньо-професійною програмою 075 Маркетинг.

Комісія зазначає, що створення єдиного інформаційно-освітнього середовища Сумського національного аграрного університету дозволяє широке впровадження інформаційно - комунікаційних технологій у навчальну, наукову, управлінську, бібліотечну, видавничу й обліково-фінансову діяльність забезпечила університету пріоритетне місце серед аграрних вищих навчальних закладів України.

Інформаційно-освітнє середовище університету складається з сайту, електронного порталу, підсистеми дистанційного навчання, електронної бібліотеки та репозиторію, віртуального студентського бюро працевлаштування, використання його ресурсів дозволяє кожному студентові і викладачеві працювати з навчально-методичним забезпеченням курсів, користуватися ресурсами бібліотеки, мати можливість контролювати свою успішність, навантаження, формувати електронні журнали, тощо. Для забезпечення безперебійного доступу до WEB-ресурсів використовуються мережеві технології Intranet та Internet.

В університеті ефективно працює Центр інформаційних технологій, що забезпечує створення, технічну підтримку та постійне удосконалення електронної освітньо-наукової інформаційної мережі університету; розробку та модернізацію програмного і науково-методичного забезпечення; забезпечує вихід в інформаційний простір України і світової спільноти; здійснює технічну підтримку Intranet - Internet мережі, Web-сайту університету, а також обслуговує мультимедійні лекційні аудиторії, парк персональних комп'ютерів та комп'ютерних класів.

Підвищенню ефективності управління освітньою, науковою, виховною та господарсько-фінансовою діяльністю університету сприяє впровадження розробленої в університеті автоматизованої системи керування навчальним процесом АСУ ВНЗ, яка дозволяє використовувати єдиний інтерфейс для забезпечення роботи наступних підрозділів університету: ректорату, деканатів, навчального та методичного відділів, планово-фінансового відділу, бухгалтерії, відділу кадрів.

Проведення дистанційних лекцій та дистанційних консультацій переважно здійснювалось за допомогою програмних клієнтів m100 Telepresence компанії Polycom. Використання саме цього програмного забезпечення дозволило значно покращити якість відео- та аудіоданих при зменшенні навантаження на канали зв'язку.

Висновок: стан навчально-методичного та інформаційного забезпечення випускової кафедри та Сумського національного аграрного університету відповідає даним, наведеним у звіті про самоаналіз та дозволяє здійснювати підготовку здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» спеціальності 075 Маркетинг, у

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

відповідності до сучасних вимог. Методична література наявна у достатній кількості і є всі умови для її повсякденного використання студентами. Організація навчального процесу та його методичне наповнення забезпечують державну гарантію якості освіти.

7. Науково-дослідна діяльність

Науково-дослідна робота студентів у освітньому процесі є складовою обов'язкових навчальних занять, які мають за мету забезпечення непрямої участі кожного студента в науково-дослідній роботі, формування у майбутніх спеціалістів умінь і навичок, необхідних для наукової роботи, оволодіння початковими знаннями з методології досліджень, розвитку у студентів креативного мислення.

Наукова діяльність випускової кафедри статистики, АГД та маркетингу організована та здійснюється відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Статуту СНАУ, Положення про організацію освітньої діяльності у Сумському національному аграрному університеті та Положення про наукову діяльність. Керівні документи з організації науково-дослідної діяльності на кафедрі наявні у повному обсязі.

Кафедра здійснює наукову діяльність за всіма її складовими – наукова робота, науково-організаційна робота, наукове супроводження.

З метою подальшого розширення та підвищення ефективності науково-дослідної роботи в Сумському НАУ проводиться: розширення держбюджетної і госпрозрахункової науково-дослідної тематики; формування міжкафедральної науково-дослідної діяльності; виконання спільних досліджень з іншими навчальними, науковими закладами та Національним банком України; робота студентських наукових гуртків.

Активною є робота по інтернаціоналізації наукових здобутків вчених. У 2015 році Сумський національний аграрний університет приєднався до проекту «Бібліометрика української науки від Google Scholar і Scopus». Були створені 176 профілів науково-педагогічних працівників СНАУ.

Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації здійснюється шляхом захисту дисертаційних робіт. На кафедрі підготовлено та захищено науково- педагогічними працівниками:

Протягом 2015-2018 років викладачами кафедри статистики, АГД та маркетингу були захищені дисертаційні роботи на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук – 2 та кандидата економічних наук – 7, зокрема:

у 2016 році дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук «Системи управління конкурентоспроможністю аграрних підприємств: теорія, методологія, практика» (Данько Ю.І), у 2018 році дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

«Механізми ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств на ринку зерна: теорія, методологія, практика» (Лищенко М.О.).

– у 2015 році 2 дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук «Розвиток інноваційного маркетингу у сільськогосподарських підприємствах» (Блюмська – Данько К.В.), «Організаційно-економічне регулювання сталого розвитку сільськогосподарського виробництва» (Макаренко Н.О.).

– у 2016 році 2 дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук «Еколого – економічні обмеження розвитку земельно-орендних відносин в сільськогосподарському виробництві» (Макарова В.В.); «Маркетингова система формування конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств» (Галинська А.В.);

– у 2017 році 3 дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук «Маркетингова орієнтація управління збутом аграрних підприємств» (Пуріга І.П); Управління системою економічної безпеки аграрних підприємств» Шумкова В.І); «Формування сталого розвитку сільських територій» (Термоса І.О.).

На дату перевірки на випусковій кафедрі здійснюється підготовка 6 аспірантів.

Доценти кафедри статистики, АГД та маркетингу Лищенко М.О., Муштай В.А., Онопрієнко І.М. Устік Т.В., беруть активну участь в циклі тематичних навчально-практичних семінарів, які проводяться центром розвитку сільських громад Сумського національного аграрного університету. Семінари проводяться за темами, зокрема: «Сучасні технології в овочівництві», «Сучасні технології з вирощування та переробки фруктів», «Сучасні технології з виробництва, переробки та зберігання молока», «Сучасні технології з виробництва, переробки та зберігання м'яса» в Глухові, Ромнах, Охтирці, Сумах для сільських голів фермерів, підприємців та зацікавлених осіб. Також здійснюються наукове консультування підприємства з маркетингової та логістичної діяльності: он-лайн лекції, семінари-практикуми для співробітників (мерчендайзери) «Глобіно».

Звітування результатів наукових досліджень науково-педагогічним складом кафедр здійснюється у формі наукових праць: дисертацій і авторефератів дисертацій на здобуття наукового ступеня, підготовки та публікацій у спеціалізованих виданнях, у тому числі міжнародних; у формі звітів з науково-дослідних робіт, тез доповідей, навчально-методичних праць (конспектів лекцій, посібників тощо).

Викладачами кафедри статистики, АГД та маркетингу за 2013-2017 рр. підготовлено понад 50 методичних розробок, опубліковано понад 383 наукових робіт, в т.ч. 26 монографій, 7 навчальних посібників та підручників (2 підручників і навчальних посібників з грифом МОН України), публікації у Scopus або Web of science.

Danko Y. Community-based approach to local development as a basis for sustainable agriculture: experience from Ukraine / Kostyuchenko, N., Petrushenko, Y., Smolennikov, D., & Danko, Y. // International Journal of Agricultural Resources, Governance and Ecology. – 2015. – Т. 11. – №. 2. – С. 178-189

Shumkova O., Mushtay V. Determination of potential opportunities for the food provision with grain production: a Ukrainian and European viewpoint / Olena Shumkova, Valentina Mushtay // Baltic Journal of Economic Studies. – Vol. 3 (2017) no. 5 December. – С. 334 – 343

Zhmaylov V.M. Marketing of Organic Products in Ukraine. The Way to Success or the Fashion? 32th IBIMA International conference in Southern Spain on 7-8 April 2018 <http://ibima.org/conference/31st-ibima-conference/>

Olexiy Borysenko, Oleksandr Teletov, Victoria Makarova. Information in marketing systems // Marketing and management of innovations. – Sumy: Sumy State University.-2017. - №4.- P. 49-57.

Shevchenko T. I., Danko Y. I., Krasnorutsky O. Management of Waste Electrical and Electronic Products in Compliance with the Circular Economy: What are the Future Challenges for EU Member States? // International Journal of Ecology & Development™. – 2018. – Т. 33. – №. 3. – С. 47-55.

Petrova, N. O., Nezhevelo, V. V., Klochko, A. M., Blyumska-Danko, K. V., & Cramar, R. I. (2017). Features and problematic aspects of food safety in the integration of Ukraine into the EU. Journal of Engineering and Applied Sciences, 12(18), 4787-4791

Lyshenko M.O., Makarenko N.O., Makarova V.V., Mushtay V.A. Organizational and economic regulation of the grain market in conditions of sustainable development / M.O. Lyshenko, N.O. Makarenko, V.V. Makarova, V.A. Mushtay // Quarterly journal «Environmental Management and Tourism», Issue 1 (25), Volume IX. - ASERS Publishing. – Spring 2018.- С. 95-104. DOI : [http://dx.doi.org/10.14505/jemt.v9.1\(25\).12](http://dx.doi.org/10.14505/jemt.v9.1(25).12)

Valentyna V. Nechyporenko. // The Ukrainian Experience in the Implementation of the Economic Deregulation Policy: First Achievements and Prospects.

Iryna Onopriienko. Resource-saving in agriculture – intersections center of economics, environmental production and ecological education of specialists // PNAP. Scientific journal of Polonia university.-26.-2018nr1.-P.68-76.

Результати наукових досліджень щороку представляються на сторінках видань, що затверджені як фахові видання з економіки. Чотири рази на рік у Сумському НАУ видається журнал «Вісник Сумського національного аграрного університету: Серія: Економіка і менеджмент», що включений до переліку фахових видань, до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus, а також збірники наукових праць за матеріалами щорічних науково-практичних конференцій викладачів, аспірантів та студентів СНАУ. У

власному видавництві публікуються тези доповідей наукових конференцій, монографії, підручники, навчальні посібники.

З метою координації науково-дослідної роботи студентів на кафедрі статистики, АГД та маркетингу працюють студентські науково-дослідні гуртки, керівниками яких є провідні викладачі кафедри. а саме: доценти Муштай В.А, Онопрієнко І. М., Лищенко М.О., Шумкова О.В.

Кращі доповіді студентів рекомендуються до участі у щорічних підсумкових наукових конференціях СНАУ та вищих навчальних закладів України. За результатами наукових досліджень 2013-2017 років студентами спеціальності «Маркетинг» були опубліковано 293 тези доповідей на науково – практичних конференціях.

Підготовкою студентів до конкурсів студентських наукових робіт та олімпіад займаються: д.е.н., доцент Данько Ю.І., д.е.н., доцент Лищенко М.О., к.е.н., доцент Шумкова О.В., к.е.н., доцент Муштай В.А., к.е.н., доцент Макаренко Н.О., к.е.н., доцент Блюмська – Данько К.В., к.е.н., доцент Устік Т.В.

Під керівництвом викладачів кафедри статистики, АГД та маркетингу студенти здобули наступні дипломи та винагороди: 2018 р. Байда С.В., Смеловська О. О. «Організація та управління асортиментом виробничо-торговельного підприємства», (конкурс студентських наукових робіт з напрямку «Маркетинг» диплом); 2018 р. Шаповал В. В Корнієнко Я. С. «Сучасний стан і тенденції ефективного виробництва овочів сільськогосподарськими підприємствами» (конкурс студентських наукових робіт з напрямку «Маркетинг» м. Кам'янець-Подільський, диплом 2 - го ступеня); 2018 р. Шелюк Т.М. 1м курс, Карпенко Г.С. 4 курс 4 (конкурс студентських наукових робіт з напрямку «Маркетинг» диплом); 2018 р. Шулєпова С. М. 4 курс (конкурс студентських наукових робіт з напрямку «Маркетинг» диплом 1 - го ступеня); 2018 р. Стогнієнко К.Є. (конкурс студентських наукових робіт з напрямку «Логістика» диплом); 2018 р. Байда С. В. 4 курс, Скляренко А.В. 1м курс (конкурс студентських наукових робіт з напрямку «Маркетинг» диплом 3 - го ступеня); 2018 р. Байда С.В., Корнієнко Я.С., Карпенко А.Г. (конкурс бізнес - планів м. Харків, гран-прі, 1 місце); 2018 р. Шулєпова С.М. 4 курс (конкурс студентських наукових робіт з напрямку «Маркетингові комунікації» диплом); 2018 р. Смеловська О.О. (конкурс студентських наукових робіт з напрямку «Маркетинг» диплом).

Відомості про наукову діяльність випускової кафедри за спеціальністю 075 «Маркетинг» ОПІ «Маркетинг» представлено в наступних таблицях.

Удосконалення складових освітньої програми реалізується створенням нових методичних прийомів до викладання дисциплін, форми організації й системи управління, у стиль педагогічної діяльності й організацію навчально - пізнавального процесу, у систему контролю й оцінювання рівня освіти, у процес взаємодії педагога та студента.

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

Таблиця 5

Відомості про НДР кафедри держбюджетного фінансування, а також по грантам, виконаним за останні 5 років

Рік	Керівник	Назва теми	Номер держ реєстрації	Джерело фінансування	Обсяг фінансування (у грн.)
Листопад 2011р – червень 2013р.	Керівник – к.е.н., професор Жмайлов В.М.	Розвиток інноваційного маркетингу сільськогосподарських підприємств	державний реєстраційний номер 0111U008975	власні кошти	20000
Жовтень 2012р.- грудень 2014 р.	Керівник – к.е.н., доцент Данько Ю.І.	Формування та розвиток систем забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств	державний реєстраційний номер 0112U008126	власні кошти	25000
Січень 2015р.– грудень 2017 р.	Керівник – к.е.н., професор Жмайлов В.М.	Оцінка рівня страхового захисту сільськогосподарських підприємств	державний реєстраційний номер 0115U001052	власні кошти	6000
Березень 2016 р.- березень 2020 р.	Керівник – к.е.н., професор Жмайлов В.М.	Організаційно – економічне забезпечення розвитку ринку агропродовольчої продукції	державний реєстраційний номер 0116U002755	власні кошти	20000

Таблиця 6

Динаміка основних показників і результатів науково-дослідної роботи студентів спеціальності 075 «Маркетинг»

Основні показники і результати НДРС	За роками				
	2013	2014	2015	2016	2017
1. Кількість студентів, що брали участь в НДРС	127	94	97	111	120
2. Кількість доповідей, представлених на студентську наукову конференцію	45	43	71	54	61
3. Кількість винагород, отриманих на зовнішніх конкурсах	2	1	1	1	2
4. Кількість публікацій і позитивних рішень, отриманих із студентами (через дріб)	1	1	6	10	7
5. Кількість науково-дослідних дипломних робіт (проектів)	15	10	12	12	32
6. Кількість дипломних проектів з елементами НДР	6	5	4	6	17

Таблиця 7

Наукові публікації викладачів кафедри статистики, АГД та маркетингу

Рік	Монографії		Наукові статті			Тези і доповіді на конференціях			Патенти
	Разом	В т.ч. електронні версії з держреєстрацією	Разом	В т.ч. у фахових виданнях	В т.ч. у міжнародних виданнях	Разом	В т.ч. на зовнішніх конференціях	В т.ч. на міжнародних	
2013	7	-	32	29	3	19	18	1	-
2014	2	-	17	15	2	19	19	-	2
2015	8	-	23	20	3	56	54	2	1
2016	4	-	29	25	4	59	54	5	-
2017	5	-	25	24	1	78	72	6	-
Разом:	26	-	126	113	13	231	217	14	3

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

Студентські конференції на базі Сумського НАУ за останні 5 років

Рік	Категорія (ранг) і назва олімпіади	Кількість учасників	
		разом	У т.ч. з інших ВНЗ
2013	Щорічна науково-практична конференція студентів Сумського НАУ	33	4
2014	Щорічна науково-практична конференція студентів Сумського НАУ	20	6
2015	Щорічна науково-практична конференція студентів Сумського НАУ	37	6
2016	Щорічна науково-практична конференція студентів Сумського НАУ	22	5
2017	Щорічна науково-практична конференція студентів Сумського НАУ	36	6
Разом:	-	148	27

Висновок: експертна комісія зазначає, що наукова діяльність викладачів, які забезпечують підготовку здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» спеціальності 075 Маркетинг, відповідає вимогам та критеріям, що висуваються до науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку за другим (магістерським) освітнім рівнем, та має достатній науковий та практичний потенціал для підготовки фахівців спеціальності, що акредитується.

8. Якість підготовки і використання випускників

Контроль за якістю освітнього процесу є одним із основних заходів внутрішньоуніверситетської системи якості освіти підготовки здобувачів вищої освіти.

Організація контролю базується на розроблених і затверджених на кафедрах методичних розробках щодо визначення критеріїв оцінки знань студентів з усіх дисциплін. Це забезпечує єдиний підхід до оцінки знань студентів і дотримання державних стандартів якості освіти.

Семестровий контроль знань студентів проводиться у формі заліку або семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою дисципліни і в терміни, що встановлені навчальним планом спеціальності.

Вимірювання залишкових знань здійснювалося у формі самоперевірки проведених ректорських комплексних контрольних робіт перед проведенням акредитаційної експертизи та співставлення отриманих результатів з проведеними комплексними контрольними роботами експертної комісії. Результати перевірок та самоаналіз наведено в додатках.

Результати перевірки комплексних контрольних робіт студентів за освітньою програмою, що акредитується показали наступне:

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

- контрольна робота проведена з дисциплін: «Маркетинговий менеджмент», «Логістичний менеджмент», «Стратегічний маркетинг»;
- графік проведення контрольних робіт затверджено в установленому порядку;
- рівень успішно виконаних комплексних контрольних робіт, які було проведено в перерахунок встановив, що абсолютна успішність з усіх навчальних дисциплін склала 100%. З навчальних дисциплін професійної підготовки – «Маркетинговий менеджмент» – якісна успішність – 53,8%, середній бал – 3,8; «Логістичний менеджмент» – якісна успішність – 64,2%, середній бал – 3,7; «Стратегічний маркетинг» – якісна успішність – 57,1%, середній бал – 3,8.

Розбіжність між результатами перевірки знань здобувачів вищої освіти при акредитаційній експертизі й встановленим нормативам знаходяться в допустимих межах, що дає підставу зробити висновок про відповідність якості підготовки фахівців акредитаційним вимогам.

Стовідсоткова успішність свідчить про те, що загалом студенти на високому рівні володіють теоретичним матеріалом і практичними вміннями та навичками з дисциплін загальної та професійної підготовки.

Якісна успішність магістрів відповідає нормативним вимогам і складає від 45,5 % до 81,8 % при абсолютній успішності 100,0%. Середній бал складання екзаменаційних сесій знаходиться в межах 4,0.

Таблиця 9

Результати виконання комплексних контрольних робіт здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Маркетинг спеціальності 075 Маркетинг

Дисципліна	За результатами самоаналізу		При перевірці комісії			
	Абсолютна успішність, %	Якість, %	Абсолютна успішність, %	Розбіжність, %	Якість, %	Розбіжність, %
Логістичний менеджмент	100	64,2	100	-	64,2	-
Стратегічний маркетинг	100	57,1	100	-	56,1	-1,0
Маркетинговий менеджмент	100	53,8	100	-	52,5	-1,3

Актуальність і практична спрямованість курсових робіт забезпечуються кафедрою статистики, АГД та маркетингу через систематичне творче оновлення тематики, виходячи з наукових інтересів кафедр та потреб підприємств різних форм власності та галузей економіки. Аналіз показників виконання курсової роботи свідчить, що відсоток абсолютної успішності робіт, що перевірялись, становить 100 %, а середня успішність складає 66,2 %.

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

Результати оцінювання якості курсових робіт та результати виробничої практики та практики з фаху наведені в табл.10.

Таблиця 10

Результати перевірки експертною комісією якості курсових робіт спеціальності «Маркетинг» ОС «Магістр»

Найменування дисциплін	Показники успішності				Розбіжність (+,-)
	При акредитації		При самоаналізі		
	Абсолютна успішність, %	Якість, %	Абсолютна успішність, %	Якість, %	
Курсові роботи: Маркетинговий менеджмент	100,0	66,2	100,0	65,1	-1,1
Міждисциплінарна курсова робота	100,0	65,3	100,0	64,2	-1,1
Виробнича практика	100,0	75,1	100,0	73,9	-1,2
Комплексна практика з фаху	100,0	84,3	100,0	85,7	-1,4

Перевірка звітів з проходження практик показала, що загалом звіти відповідають встановленим вимогам, естетично оформлені, а виставлені оцінки є об'єктивними. Оцінювання звітів з практик показало, що середній бал за результатами їх захисту склали 4,3.

Експертною комісією було проведено оцінювання якості звітів з виробничої практики та комплексної практики з фаху і засвідчено, що оцінка перевірених звітів відповідає нормативним вимогам.

Аналіз показників виконання звітів з виробничої практики свідчить, що відсоток абсолютної успішності звітів, що перевірялись, становить 100 %. Якісна успішність виконання звітів з виробничої практики з маркетингу та комплексної практики з фаху складає 75,1 % та 84,3 % відповідно. Експертиза якості звітів за результатами практик (виробнича практика з маркетингу і комплексна практика з фаху) засвідчила, що звіти за структурою та змістом відповідають вимогам стандартів та програм практики, оформлені належним чином. Аналіз показників практичної підготовки студентів свідчить про те, що рівень якості виконання звітів відповідає встановленим вимогам стосовно абсолютної та якісної успішності. Об'єктивність оцінок звітів з практики підтверджується несуттєвою розбіжністю, що відповідає вимогам акредитації.

Керівництво та викладачі провідних кафедр СНАУ з метою сприяння реалізації права студентів і випускників на працю та забезпечення випускників першим робочим місцем, проводить постійний аналіз попиту і пропозиції на ринку праці фахівців, підготовку яких він здійснює. Кафедри закладу налагоджують, встановлюють та підтримують контакти з потенційними роботодавцями з метою подальшого працевлаштування студентів і випускників факультету економіки та менеджменту.

Загалом показники якості підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» спеціальності 075 Маркетинг

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

за другим (магістерським) освітнім рівнем відповідають вимогам до акредитації.

Висновок: експертна комісія зазначає, що якісні характеристики підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» спеціальності 075 Маркетинг за другим (магістерським) освітнім рівнем, відповідають акредитаційним вимогам.

9. Опис системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності Сумського національного університету

Керуючись вимогами статей 10,16,32 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-УІІ та «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» у Сумському національному аграрному університеті (далі – Університет), за рішенням Вченої ради (Протокол № 11 від 29.04. 2016 р.) та наказом ректора Університету від № 174-К від 29.04.2016 року було створено сектор методичного забезпечення управління якістю освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Під час розробки заходів щодо удосконалення існуючої системи управління якістю освіти було передбачено кілька етапів, а саме:

I. Супроводження системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості): визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.

II. Супроводження методичного забезпечення навчального процесу: навчально-методичне консультування науково-педагогічних працівників університету; організація безперервного удосконалення фахової освіти та кваліфікації науково-педагогічних кадрів; оцінка якості та результативності навчально-методичної роботи науково-педагогічних працівників відповідно до державних освітніх та освітньо-кваліфікаційних стандартів; організація пошукових досліджень в галузі розробки та впровадження методики технологій навчання і виховання, вдосконалення форм і методів роботи з

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

науково-педагогічними кадрами університету; розробка положень про організацію і проведення навчально-методичної роботи згідно з типовими положеннями відповідних міністерств;

У відповідності до Європейських стандартів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи, урахуванням Національної рамки кваліфікацій, вимог чинного законодавства та результатів навчання розроблено комплекс заходів, критерії та процедури їх оцінки по удосконаленню існуючої системи якості вищої освіти.

Система управління якістю освіти в університеті забезпечується моніторингом основних показників.

Контроль у системі забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти передбачає виявлення найбільш слабких сторін освітнього процесу шляхом самооцінки діяльності навчального закладу, яка проводиться систематично за критеріями, визначеними проектами стандартів вищої освіти, та затвердженим графіком заходів.

Для забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти в Університеті встановлено вимоги до абітурієнтів, студентів, викладачів і критерії оцінки їхньої відповідності цим вимогам. Щодо рівня підготовки абітурієнтів, то висуваються відповідні вимоги до шкіл, ліцеїв, технікумів, коледжів. Стосовно навчального процесу студентів, вимоги висуваються до всіх кафедр, які забезпечують цей процес, включаючи цикли загальної та професійно-практичної підготовки. При цьому за якість підготовки здобувачів вищої освіти відповідають випускові кафедри.

Таким чином, протягом року здійснюється комплексний моніторинг якості освіти на рівні університету, який враховує як якість навчального процесу, так і надає оцінку якості діяльності науково-педагогічних працівників.

Оцінювання рівня інформаційно-методичного та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу визначається відповідно до нормативних вимог, визначених Ліцензійними умовами.

В університеті проведена планомірна робота із забезпечення публічності інформації про його діяльності, а саме:

1. Створена локальна мережа та проведені роботи щодо організації доступу до неї і мережі Інтернет.
2. Комп'ютерами забезпечено навчально-наукові та адміністративно-фінансові підрозділи.
3. Проводиться планова робота по забезпеченню ліцензійними програмними продуктами комп'ютерних лабораторій та аудиторій.
4. Здійснюється постійний супровід та оновлення інформації офіційного сайту університету.
5. Здійснюється пошук нових форм роботи з використанням інформаційних систем.

Важливу роль для проведення профорієнтаційної, освітньої та

навчально-методичної роботи в 2015 році було створено інформаційно-профорієнтаційний медіа центр СНАУ. Він виконує такі функції: координація на оновлення інформації на офіційному сайті та офіційних сторінках в соціальних мережах, інформаційний супровід всіх загально університетських заходів, випуск загально університетської газети «Вісник», створення та розробка брендваної друкованої продукції, відстеження публікацій щодо СНАУ для забезпечення PR-компанії університету.

В 2018 році сайт зазнав кардинальних змін: змінена форма сайту та створені англomовні - та російськомовні версії. З простого сайту-візитки виник сучасний повноцінний портал. На порталі офіційного сайту кожен структурний підрозділ, факультет, кафедра, студентське самоврядування та студентський профком мають своє місце. Вся інформація координується ними власноруч. Інтернет - присутність університету і, відповідно, його Інтернет - рейтинг не є прямим свідченням якості підготовки або наукового потенціалу, але участь веб-сайту університету у національних та міжнародних моніторингах, свідчать про ступінь включеності у світове інформаційне поле, авторитетності та резонансності діяльності закладу, його потенціалу в аспекті залучення талановитих студентів і викладачів, популярності серед роботодавців, які є важливими аспектами ефективної діяльності.

Сайт університету бере участь у міжнародному рейтингу Webometrics та посідає 72 з 295 можливих та 26 місце серед 101 у національному рейтингу по результату моніторингу відкритості веб-сайтів вищих навчальних закладів України. У рейтингу WorldUniversitiesWebRanking 2015 Університет посідає 86 місце з 146 за популярністю у Інтернеті.

Висновок: експертна комісія зазначає, що в Університеті запроваджена система внутрішнього забезпечення якості освіти, яка відповідно до чинного законодавства визначає зміст навчання та оцінює якість освітньої діяльності.

10. Зауваження (приписи) контролюючих органів та заходи з їх усунення

Експертна комісія ознайомила з експертним висновком про результати перевірки комісії Контрольно-ревізійного управління Сумської області України Сумського національного аграрного університету, що проходила в період з 01.11 по 07.12.2018 р. У ході перевірки комісією не виявлено системних порушень законів України, постанов Кабінету Міністрів України, інших нормативних і розпорядчих документів у сфері вищої освіти, які можуть впливати на якість підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» спеціальності 075 Маркетинг.

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

11. Загальні висновки і пропозиції

На підставі звіту-самоаналізу Сумського національного аграрного університету, матеріалів акредитаційної справи освітньо-професійної програми «Маркетинг» спеціальності 075 Маркетинг та перевірки результатів освітньої діяльності на місці експертна комісія дійшла висновку:

Кадрове, навчально-методичне, організаційне, інформаційне, матеріально-технічне та інше ресурсне забезпечення освітнього процесу, наукова та міжнародна діяльність кафедри, якісна характеристика підготовка фахівців у Університеті за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» спеціальності 075 Маркетинг загалом відповідають ліцензійним та акредитаційним вимогам Міністерства освіти і науки України (№ 1187 від 30.12.2015 року «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», № 689 від 13.06.2012р. «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу», № 1/9-539 від 06.10.2017р. «Щодо акредитації освітніх програм»).

Експертна комісія вважає за доцільне висловити керівництву Сумського національного аграрного університету зауваження і рекомендації, які не впливають на загальне позитивне рішення, але дозволять покращити якість підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» спеціальності 075 Маркетинг галузі знань 07 Управління та адміністрування:

- більш ефективно використовувати наявний потенціал університету електронної бібліотеки, Інтернету, парку комп'ютерної техніки; зокрема, впровадження в навчальний процес навчально-методичних комплексів, розміщених на відкритих електронних ресурсах (eLearning, OCW, «Екзаменаріум») СНАУ, застосування аналітично-програмного забезпечення Diamond FMS.
- продовжити роботу з удосконалення навчального процесу шляхом упровадження інтерактивних методів проведення лекцій і практичних занять, використання тренінгових технологій;
- поширити досвід стажування науково-педагогічних працівників за кордоном, активізувати участь у міжнародних проектах і програмах з наукових і освітніх питань;
- активізувати співпрацю з кращими суб'єктами підприємницької діяльності регіону з метою підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, проходження виробничої та переддипломної практик здобувачів вищої освіти та залучення їх до проведення занять;
- продовжити діяльність щодо забезпечення умов придатності для здійснення освітньої діяльності для маломобільних груп населення.

На підставі здійсненого аналізу експертна комісія Міністерства освіти і науки України зробила висновок про можливість акредитації освітньо-

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

професійної програми «Маркетинг» спеціальності 075 Маркетинг галузі знань 07 Управління та адміністрування за другим (магістерським) освітнім рівнем.

Порівняльна таблиця відповідності наявних умов провадження освітньої діяльності вимогам акредитації подана у додатках.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри маркетингу
Державного університету телекомунікацій,
доктор економічних наук, професор

О.В. Виноградова

Член експертної комісії:

завідувач кафедри маркетингу
Полтавської державної аграрної академії,
доктор економічних наук, професор

В.В.Писаренко

З експертним висновком ознайомлений,

В. ректор Сумського НАУ,
д.с.-г.н., професор,
Академік НААН України

В.І. Ладика

14.12.2018 р.

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виноградова

ДОДАТКИ

до висновків експертної комісії Міністерства освіти і науки України про підсумки акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Маркетинг» спеціальності 075 Маркетинг, другого (магістерського) освітнього рівня вищої освіти у Сумському національному аграрному університеті

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виноградова

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

дотримання кадрових вимог щодо забезпечення освітньої діяльності у Сумському національному університеті за освітньо-професійною програмою 075 Маркетинг за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за другим (магістерським) рівнем освіти	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	немає
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор	14 осіб, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них три доктори наук або професор	+11/+2
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+	немає
2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю			
3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+	немає
2.4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання	50	100	+50
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25	33,3	+8,3
2.5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	55	+40,0

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за другим (магістерським) рівнем освіти	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
2) практичної роботи за фахом		24,7	+24,7
2.6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких підтверджено	пункти рівня активності	+	немає
2.7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням			
2) з науковим ступенем та вченим званням	+	+	немає
3) з науковим ступенем або вченим званням			
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	немає

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри маркетингу
Державного університету телекомунікацій,
доктор економічних наук, професор

О.В. Виноградова

Член експертної комісії:

завідувач кафедри маркетингу
Полтавської державної аграрної академії,
доктор економічних наук, професор

В.В.Писаренко

З експертним висновком ознайомлений,

В. ректор Сумського НАУ
д.с.-г., професор,
Академік НААН України

В.І. Ладика

14.12.2018 р.

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виноградова

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

дотримання технологічних вимог щодо забезпечення освітньої діяльності
у Сумському національному аграрному університеті за освітньо-
професійною програмою 075 Маркетинг за другим (магістерським)
рівнем вищої освіти

№ з/п	Найменування показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу) за другим (магістерським) рівнем		
		Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1. ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ				
щодо матеріально-технічного забезпечення				
1	Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	3,2	+0,8
2	Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	40	+10
3	Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
	1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	відповідає
	2) пунктів харчування	+	+	відповідає
	3) актового чи концертного залу	+	+	відповідає
	4) спортивного залу	+	+	відповідає
	5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	відповідає
	6) медичного пункту	+	+	відповідає
4	Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+30
5	Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	відповідає
2. ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ				
щодо навчально-методичного забезпечення				
1	Наявність опису освітньої програми	+	+	відповідає
2	Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	відповідає
3	Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
4	Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
5	Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	відповідає

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

6	Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
7	Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	відповідає
3. ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо інформаційного забезпечення освітньої				
1	Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	15	+10
2	Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	відповідає
3	Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	відповідає
4	Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	100	+40

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри маркетингу
Державного університету телекомунікацій,
доктор економічних наук, професор

О.В. Виногорова

Член експертної комісії:

завідувач кафедри маркетингу
Полтавської державної аграрної академії,
доктор економічних наук, професор

В.В. Писаренко

З експертним висновком ознайомлений,

В. ректор Сумського НАУ,
д.с.-г., професор,
Академік НААН України

В.І. Ладика

14.12.2018 р.

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

дотримання технологічних вимог щодо забезпечення освітньої діяльності
у Сумському національному аграрному університеті за освітньо-
професійною програмою 075 Маркетинг за другим (магістерським)
рівнем вищої освіти

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за другим (магістерським) рівнем освіти	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	немає
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	немає
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	немає
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	немає
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	немає
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	немає
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	немає

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри маркетингу
Державного університету телекомунікацій,
доктор економічних наук, професор

О.В. Виноградова

Член експертної комісії:

завідувач кафедри маркетингу
Полтавської державної аграрної академії,
доктор економічних наук, професор

В.В.Писаренко

З експертним висновком озвученою

В.В. ректора Сумського НАУ,
д.с.-г., професор,
Академік НААН України

В.І. Ладика

14.12.2018 р.

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виноградова

Додаток Г

ПОГОДЖЕНО

Голова експертної комісії

професор _____ О.В. Виноградова

"12" грудня 2018 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.с. ректор СНАУ

В.І. Ладика

грудня 2018 р.

Графік проведення комплексних контрольних робіт здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Маркетинг спеціальності 075 Маркетинг

№ з/п	Назва навчальної дисципліни	Дата та час проведення ККР	Навчальна аудиторія	Навчальні групи	Викладач	Експерт
Цикл професійної підготовки						
1.	Логістичний менеджмент	12.12.2018 р. о 10:00	234	1701м	14	Макаренко Н.О. Писаренко В.В.
2.	Стратегічний маркетинг	12.12.2018 р. о 14:00	234	1701м	14	Муштай В.А. Писаренко В.В.
3.	Маркетинговий менеджмент	13.12.2018 р. о 12:00	234	1701м	14	Нечипоренко В.В. Писаренко В.В.

Декан факультету економіки і менеджменту _____

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри маркетингу Державного університету телекомунікацій, доктор економічних наук, професор

Член експертної комісії:

завідувач кафедри маркетингу Полтавської державної аграрної академії, доктор економічних наук, професор

З експертним висновком ознайомлений,

В.с. ректор Сумського НАУ, д.с.-г., професор, Академік

14.12.2018 р.

(Signature)

Н.І. Строченко

(Signature)

О.В. Виноградова

(Signature)

В.В. Писаренко

В.І. Ладика

Голова експертної комісії:

(Signature)

д.е.н., професор О.В. Виноградова

Порівняльна таблиця результатів виконання комплексних контрольних робіт здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Маркетинг спеціальності 075 Маркетинг

Назва дисципліни, за якими проводився контроль	За результатами самоаналізу					При перевірці експертної комісії						
	К-ть осіб	З'явилися на іспит		Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %	К-ть осіб	З'явилися на іспит		Абсолютна успішність, %	Відхилення	Якісна успішність, %	Відхилення
		осіб	%				осіб	%				
Дисципліни циклу професійної та практичної підготовки												
Логістичний менеджмент	14	14	100,0	100,0	64,2	14	14	100,0	100,0	-	64,2	-
Стратегічний маркетинг	14	14	100,0	100,0	57,1	14	14	100,0	100,0	-	56,1	-1,0
Маркетинговий менеджмент	13	13	100,0	100,0	53,8	13	13	100,0	100,0		52,5	-1,3

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри маркетингу
Державного університету телекомунікацій,
доктор економічних наук, професор

О.В. Виноградова

Член експертної комісії:

завідувач кафедри маркетингу
Полтавської державної аграрної академії,
доктор економічних наук, професор

В.В.Писаренко

З експертним висновком ознайомлений,

В.о. ректор Сумського НАУ,
д.с.-г., професор,
Академік НААН України

14.12.2018 р.

В.І. Ладика

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виноградова

Якісний склад групи забезпечення спеціальності 075 «Маркетинг»

№ пор.	Прізвище, ім'я та по батькові	Найменування посади	Найменування закладу, який закінчив, (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту *	Науковий ступінь, шифр і назва наукової спеціальності, вчене звання, за якою кафедрою (відділом тощо) присвоєно, назва теми дисертації	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво студентською науковою роботою)	Підвищення кваліфікації (найменування навчального закладу, вид документа, тема, дата видачі)	Примітки **
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Особи, які працюють за основним місцем роботи (в тому числі за внутрішнім та зовнішнім сумісництвом)								
1	Лищенко Маргарита Олександрівна	професор, завідувач кафедри	ДВНЗ «Українська академія банківської справи», 2002р., спеціальність «Фінанси», кваліфікація економіст (Диплом № 21072680 від 26.06.2002р) *Сертифікат В2	доктор економічних наук, 08.00.04. - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), 2018р.; (диплом ДД № 007507 від 5.07.2018) доцент кафедри статистики та аналізу господарської діяльності з 2010 року (атестат доцента 12ДЦ №023792 від 09.11.2010р. протокол №3/67-Д) Тема докторської дисертації: «Механізми ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств на ринку зерна»	16 років	Загальна кількість праць – 90, в т. ч. 5 монографій (з них 4 - у співавторстві, в т.ч. 1 – іноземне видання(англ.)), 1 - навчальний посібник, 45 наукових статей у фахових виданнях, 39 тез доповідей. 1. Лищенко М.О. Аналітична оцінка ринку овочів Сумської області. <i>Наукове фахове видання - Серія «Глобальні та національні проблеми економіки» Миколаївський національний університет ім.О. Сухомлинського.- Миколаїв, 2016. Вип. 11, червень 2016. С. 423-428.</i> 2. Лищенко М.О. Основні проблеми розвитку ринку зерна та методи підвищення ефективності його виробництва. <i>Вісник Сумського національного аграрного ун-ту: науковий журнал. – Сер. «Економіка і менеджмент».</i> Сумський НАУ. Суми, 2015. Вип. 5(64). - С. 37-45. 3. Лищенко М.О. Основні тенденції збуту та формування цін на овочі в Україні. <i>Електронне наукове фахове видання. Серія «Економіка і суспільство».</i> Мукачівський державний університет. Мукачево. 2016. Вип. 5. С. 207-215. 4. Лищенко М.О. Аналіз економічної ефективності каналів збуту продукції рослинництва у фермерському господарстві. <i>Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку».</i> Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. Одеса. 2017. Випуск 5. С. 102-107. 5. Лищенко М.О. Обґрунтування ефективного забезпечення маркетингової стратегії підприємства: асортимент – якість – ціна. <i>Східна Європа: економіка, бізнес</i>	Сумський НАУ (11.02.2012 – 25.03.2013) за програмою «Розроблення дистанційних курсів в системі Moodle» (свідоцтво 12 СПК 864501 від 05.04.2013р.) НУБІП України ННІ післядипломної освіти (02.06.2015-12.06.2015) за програмою: «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності» (свідоцтво 12 СПВ 178520 від 12.06.2015р.) Сумський НАУ (28.08.2016 - 13.09.2016) за програмою «Тренінг по програмному забезпеченню Diamond FMS»	П. 1, 2, 3, 8, 10, 11, 13, 14, 18

Голова експертної комісії:

 д.е.н., професор О.В. Виногорова

					та управління. 2018. № 5(16). С. 6. M.O. LYSHENKO, N.O. MAKARENKO, V.V. MAKAROVA, V.A. MUSHTAY. Organizational and Economic Regulation of the Grain Market in Conditions of Sustainable Development. Journal of Environmental Management and Tourism. - SPRING 2018. - Volume IX. - Issue 1(25). – P. 95-104. scopus Керівництво науково-дослідною роботою студентів, підготовка студентів до конкурсу наукових робіт, всеукраїнської олімпіади з аграрного маркетингу, науковий гурток «Організація та методика економічного аналізу»	(сертифікат)	
2	Жмайлов Валерій Миколайович	Професор кафедри, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи.	Сумський філіал Харківського сільськогосподарського інституту, 1982 р., «Економіка та організація сільського господарства», економіст-організатор (диплом № ИВ 203702 від 26.01. 1983 р.)	кандидат економічних наук 08.07.02 «Економіка сільського господарства і АПК», 1996, (КН № 010957 від 30.05.1996р.), професор кафедри статистики, аналізу господарської діяльності та маркетингу, 12ПР № 009741 від 26.06.2014 р.); тема дисертації: «Реформування виробничих структур в аграрному секторі економіки Сумської області шляхом створення господарських асоціацій»	Загальна кількість праць – 116, в т. ч.: 2 навчальні посібники (у співавторстві), 8 монографій (з них 7 - у співавторстві), 52 наукові статті у фахових виданнях, 54 тез доповідей. 1. Zhmaylov V.M. Marketing of Organic Products in Ukraine. The Way to Success or the Fashion? 32th IBIMA International conference in Southern Spain on 7-8 April 2018 http://ibima.org/conference/31st-ibima-conference/ (Scopus) 2. Жмайлов, В.М. Аналіз конкурентної позиції підприємства як складової стратегії його розвитку/ В.М.Жмайлов, Л.В.Слюсарєва // Prospects of economic development in the global crisis: Collection of scientific articles. - Academic Publishing House of the Agricultural University Plovdiv, Bulgaria, 2015.- P. 317-322. 3. Жмайлов В.М. Інституційні засади впровадження маркетингових відносин в аграрній сфері / Жмайлов В.М., Данько Ю.І. // Вісник Сумського національного аграрного університету серія "Економіка та менеджмент". - № 5 (72) - 2017. - С.112-117 4. Жмайлов В.М. Конкурентні засади розвитку інноваційної маркетингової діяльності в аграрній сфері / Данько Ю.І., Жмайлов В.М., Блюмська-Данько К.В.//Актуальні проблеми інноваційної економіки - №2. - 2017.- С48-55 5. Жмайлов В.М. Формування стратегії соціально-орієнтованого маркетингу в умовах переходу до концепції сталого розвитку / Жмайлов В.М. // Вісник Сумського національного аграрного університету серія «Економіка і менеджмент». – 2018. – 3 (80) – С.51-58. Захищено аспірантів – 12	Університет прикладних наук Вайнштефан-Тріздорф. (Німеччина) Звіт. «Запровадження інноваційних методів навчання в освітній процес», 13-21.11.2017 р.	П. 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 13

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

3	Шумкова Олена Володимирівна	доцент кафедри	Сумський сільськогосподарський інститут, 1993, спеціальність 06.08 «Бухгалтерський облік, контроль та аналіз господарської діяльності», кваліфікація - економіст по бухгалтерському обліку та фінансах (Диплом з відзнакою ФВ № 825293 від 18.06.1993 р.)	кандидат економічних наук, спеціальність 08.04.01 «Фінанси, грошовий обіг і кредит» (Диплом ДК № 001958 від 09.12.1998 р.); доцент кафедри статистики, аналізу господарської діяльності та маркетингу, (атестат доцента ДЦ № 002165, протокол № 2/30-Д від 20.04.2001 р.), Тема дисертації «Управління портфелем цінних паперів комерційного банку»	Загальна кількість праць – 97, в т. ч.: 7 колективних монографій (у співавторстві), 48 наукових статей у фахових виданнях, 42 тез доповідей. 1. Shumkova Olena, Mushtay Valentina Determination of potential opportunities for the food provision with grain production: a Ukrainian and European viewpoint / Olena Shumkova, Valentina Mushtay // Baltic Journal of Economic Studies. – Vol. 3 (2017) no. 5 December. – С. 334 – 343 (Web of science Core Collection) 2. Шумкова О.В. Основні аспекти визначення конкурентоспроможності підприємства в системі маркетингового управління <i>Вісник СНАУ</i> . Серія: економіка та менеджмент. 2015. № 8(65). с. 72-77 3. Шумкова О.В. Необхідність оцінювання маркетингового потенціалу підприємства. <i>Вісник СНАУ</i> . Серія: економіка та менеджмент. 2016. № 8(69). с. 81-86 4. Shumkova O.V., Shumkova V.I. Insurance of ecological risks as a way of preserving the economic security of agricultural enterprises of Sumy region // National Economic Reform: experience of Poland and prospects for Ukraine – Collective monograph. – Vol. 3. “Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2016. – р. 440-457(Інземне видання). 5. Шумкова О.В. Ризики на етапах розробки та реалізації товарної інноваційної політики // Матеріали науково-практичної конференції викладачів, аспірантів та студентів СНАУ (19-21 квітня 2017 р.). – В 3 т./ Т. 1. – Суми, 2017.- с.172 6. Шумкова О.В. Поглиблення сегментації клієнтурних ринків для удосконалення маркетингового управління банківськими послугами <i>Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку»</i> . Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. Одеса. 2018. Випуск 22. Режим доступу до ресурсу: http://www.market-infr.od.ua/uk/22-2018 Керівництво науково дослідною роботою студентів , а саме: науковий студентський гурток «Сучасний маркетинг», підготовка студентів до участі у конференціях, конкурсах студентських наукових робіт, олімпіадах.	Головне управління агропромислового розвитку Сумської обласної державної адміністрації, 2010 р.; звіт, Сумський НАУ (11.02.2012 – 25.03.2013) за програмою «Розроблення дистанційних курсів в системі Moodle», свідоцтво про підвищення кваліфікації 12 СПК 864504 від 05.04.2013 Навчально – науковий інститут післядипломної освіти НУБіП України «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності», свідоцтво про підвищення кваліфікації 12 СПК 178511 від 12.06.2015 р. Сумський НАУ (28.08.2016 -13.09.2016) тренінг-курс голландської компанії Diamond FMS, сертифікат, 2016 р. Чеський університет природничих наук, Сумський НАУ Курс: «Economic Approach to the Sustainable Rural Development», сертифікат, 2016 р. Серія онлайн – семінарів по ресурсам Clativate Analytics для научних досліджень «Информационные инструменты для авторов научных публикаций»(21.06.2018 – 28.06.2018), сертифікат участника, 2018	П. 1, 2, 3, 8, 13, 14, 18
---	-----------------------------	----------------	--	---	--	--	---------------------------

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

4	Блюмська-Данько Ксенія Валеріївна	Доцент кафедри	Сумський національний аграрний університет, 2010, спеціальність «Маркетинг», кваліфікація «Магістр з маркетингу» СМ № 38734234 від 18.06.2010р).	Кандидат економічних наук 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), (диплом ДК № 028607 від 30.06.2015р) Тема «Розвиток маркетингової діяльності аграрних підприємств»	<ol style="list-style-type: none"> 1. Блюмська К. В. Теоретичні підходи до характеристик інноваційного маркетингу та маркетингу інновацій / К. В. Блюмська // Вісник СНАУ: Серія «Економіка і менеджмент» / Сумський НАУ. – Суми, 2011. – Вип.6/1(48). – С. 93-97. 2. Блюмська К.В. Економічна оцінка іміджу підприємства / О.В. Шумкова, К.В. Блюмська // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Фінанси і кредит». – 2011. – №1.- С. 56-59. 3. Блюмська К. В. Взаємозв'язок інноваційної та маркетингової діяльності в підприємствах аграрного сектору / К. В. Блюмська //Формування ринкової економіки : зб. наук. праць / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2012. – у 2 ч., Ч. 2. : Стратегічні імперативи сучасного менеджменту / [відп. за вип. С. М. Соболь]. С. 6-12. 4. Блюмська К. В. Об'єктивні передумови переходу до концепції інноваційного маркетингу в підприємствах АПК [Електронний ресурс] / Ю. І. Данько, К. Блюмська // Вісник Львівського національного аграрного ун-ту: – Сер. «Економіка АПК» / Львівський НАУ. - Львів, 2012. - № 19 (1). 5. Блюмська-Данько К. В. Вплив інноваційного маркетингу на формування товарної політики сільськогосподарського підприємства / В. М. Жмайлов, К. В. Блюмська-Данько // Вісник СНАУ: Серія «Економіка і менеджмент» / Сумський НАУ. – Суми, 2013. – Вип. 6(57). – С. 90-94. 	Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, «Науково методичний тренінг для викладачів з маркетингових досліджень», 2015, сертифікат від 25.09.2015 р.	П. 1, 2, 5, 6, 10, 13, 14
5	Макаренко Наталія Олексіївна	доцент кафедри	Сумський державний аграрний університет, 1999, спеціальність «Менеджмент організацій», кваліфікація «Економіст-організатор» (диплом СМ № 11316501 22.06.1999р.))	кандидат економічних наук, 08.00.03 – економіка та управління національним господарством, 2015р. Доцент кафедри статистики, АГД та маркетингу тема дисертації: «Організаційно-економічне регулювання сталого розвитку сільськогосподарського виробництва»	Загальна кількість праць – 53, в т. ч. 1 одноосібна і 5 частей у монографіях, 21 наукова стаття у фахових виданнях (у тому числі 3 статті у закордонних виданнях), 22 тези доповідей, 1 сертифікат одержання міжнародного досвіду. 1. Макаренко Н. О. Перспективні напрямки забезпечення конкурентоспроможності підприємств на основі оцінки ефективності маркетингової діяльності / Н.О. Макаренко, О.М. Селезень // Електронне наукове видання «Глобальні та національні проблеми економіки». – Миколаїв: Миколаївський національний університет ім. В.О. Сухомлинського. – 2016. – №10. – С.415-420. 2. Макаренко Н.О. Засади формування агрологістичної системи підприємств [Електронний ресурс] / Н.О. Макаренко, Г.О. Крамаренко // Інфраструктура ринку – 2016. - №2. – С.	Захист дисертації 2015 р. Сумський НАУ (11.02.2012 – 25.03.2013) за програмою «Розроблення дистанційних курсів в системі Moodle» (свідцтво І2 СПК 864503 від 05.04.2013р.) Сумський НАУ (28.08.2016 -	П. 1, 2, 3, 6, 8, 10, 13, 14, 18

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

			*Сертифікат В2	(диплом ДК № 032451 15.12.2015 р)	169-174. 3. Макаренко Н.О. Оцінка ефективності функціонування логістичної системи аграрного підприємства [Електронний ресурс] / Н.О. Макаренко // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2017. – №7. – С.99-104. 4. Макаренко Н. О. Інформаційно – комунікаційне забезпечення управління маркетинговою діяльністю лісових підприємств / Н.О. Макаренко // Електронне наукове видання «Глобальні та національні проблеми економіки». – Миколаїв: Миколаївський національний університет ім. В.О. Сухомлинського. – 2017. – №16. – С. С.371-376. 5. Макаренко Н.О. Оптимізація формування товарного портфеля як інструмента управління товарним асортиментом та номенклатурою [Електронний ресурс] / Н.О. Макаренко // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2018. – №2(13). – С.107-113 6. Makarenko N.O. Specifics Management of a Logistic System of Agrarian Enterprise / N.O. Makarenko // International periodic scientific journal «Modern engineering and innovative technologies», Issue №3, Volume 1. – Technical sciences, Karlsruhe, Germany. – March 2018, С. 55-60.	13.09.2016) за програмою «Тренінг по програмному забезпеченню Diamond FMS» (сертифікат)	
6	Муштай Валентина Анатоліївна	доцент кафедри	Сумський сільськогосподарський інститут, 1996р., спеціальність 7.050106 «Облік і аудит», кваліфікація - економіст по бухгалтерському обліку та фінансам. (Диплом ЛБ № 001043 від 14.06.1996)	кандидат економічних наук 08.07.02 «Економіка сільського господарства і АПК», 2003, (Диплом ДК № 019616); доцент кафедри статистики, аналізу господарської діяльності та маркетингу, 2005 р.(Аттестат доцента 02ДЦ № 015356 від 19.10.2005р. протокол №4/47 Д); тема дисертації: «Економічний механізм формування продовольчого потенціалу регіону як основа стабільності	Загальна кількість праць – 91, в т.ч 2 колективних монографій (у співавторстві), 56 наукових статей у фахових виданнях, 35 тез доповідей. 1. Mushtay V., Shrnkova O. Determination of the potential opportunities for the food provision with grain production: Ukrainian and European viewpoint. «Baltic Journal of Economic Studies». - December 2017. - Vol. 3 (2017). - No. 5, pp.334 – 342. (Web of Science) 2. M.O. Lyshenko, N.O. Makarenko, V.V. Makarova, V.A. Mushtay. Organizational and Economic Regulation of the Grain Market in Conditions of Sustainable Development. Journal of Environmental Management and Tourism. - SPRING 2018. - Volume IX. - Issue 1(25). – P. 95-104. (Scopus) 3.Муштай В.А. Вплив маркетингової комунікації на поведінкову реакцію споживачів /В.А.Муштай // Вісник СНАУ, Серія «Економіка і менеджмент», 2016. – Випуск 6(68) – с. 78 - 99 4. Муштай В.А. Маркетингові аспекти в формуванні ринку продовольства/В.А.Муштай// Електронне наукове фахове видання «Глобальні та національні проблеми економіки». – http://www.global-national.in.ua .-2016.- №9. – с. 492 – 496	СНАУ, м. Суми, 16.05.-30.06.2011р. За програмою «Розробка дистанційних курсів в системі Moodle» (свідоцтво про підвищення кваліфікації 12СПК 645939 від 30.06. 2011 р). 2)СНАУ, Інститут післядипломної освіти та дорадництва, м. Суми, 20.03.- 30.04.2015 р. За програмою « Школа – семінар педагогічної майстерності» (свідоцтво про	П. 1, 2, 3, 8, 13, 14, 18

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виногорова

				соціального розвитку »		<p>5.Муштай В.А. Підходи до оцінки планування маркетингової діяльності підприємства [Електронний ресурс]/ В.А.Муштай// Економіка та суспільство. – 2017. - №9. – Режим доступу до журналу:http://economyandsociety.in.ua</p> <p>6. Муштай В.А. Організація раціональної системи розподілу сільськогосподарської продукції/ В.А.Муштай, Я.С.Горян// Електронний фаховий науково – практичний журнал з економічних наук «Інфраструктура ринку». – http://www.market-infr.od.ua.- 2018.- Випуск 23.</p> <p>Керівництво науково дослідною роботою студентів , а саме: науковий студентський гурток «Статистика», підготовка студентів до участі у конкурсах наукових робіт.</p>	підвищення кваліфікації, реєстраційний номер 668/15від 30.04. 2015 р),	
7.	Макарова Вікторія Вікторівна	доцент кафедри	Сумський національний аграрний університет, 2005р., «Облік і аудит», економіст з бухгалтерського обліку (Диплом №СМ 25935712 від 11.02.2005) *Сертифікат В2	кандидат економічних наук 08.00.06 «Економіка природокористування та охорона навколишнього середовища», 2016р. (Диплом ДК №035625 від 12.05.2016) Тема дисертації: «Еколого-економічні обмеження розвитку земельно-орендних відносин в сільськогосподарському виробництві»	<p>Загальна кількість праць – 45, у т.ч. 1 участь у колективній монографії, 3 монографії, 17 наукових статей у фахових виданнях, 24 тези.</p> <p>І.М.О. LYSHENKO, N.O. MAKARENKO, V.V. MAKAROVA, V.A. MUSHTAY. Organizational and Economic Regulation of the Grain Market in Conditions of Sustainable Development. Journal of Environmental Management and Tourism. - SPRING 2018. - Volume IX. - Issue 1(25). – P. 95-104. - Scopus</p> <p>2.Макарова В.В. Проблемні аспекти формування маркетингової стратегії промислового підприємства // Інфраструктура ринку. Електронний науково-практичний журнал. – Одеса. - В.5.-2017. - С.149-156.</p> <p>3.Макарова В.В. Оцінка ефективності рекламних кампаній та формування рекламної стратегії підприємства // Економічний механізм управління інноваціями. – Львів: ЛЕФ, 2018. – С. 71-74.</p> <p>4.Макарова В.В. Формування та оцінка ефективності маркетингового комплексу на промислових підприємствах [Електронний ресурс] / В.В. Макарова // Приазовський економічний вісник. – 2018. – №2(07). – С. 70-77.</p> <p>5.Макарова В.В. Методичні підходи до визначення ефективності управління маркетинговою політикою розподілу сільськогосподарської продукції // Актуальні питання та перспективи регулювання міжнародних економічних відносин. – К.: ГО «Київський економічний науковий центр», 2018. – С.45-49.</p> <p>6. OLEXIY BORYSENKO, OLEKSANDR TELETOV VICTORIA MAKAROVA. Information in marketing systems / Marketing and management of innovations. – Sumy: Sumy State University.-2017. - №4.- P. 49-57. – Web of science</p>	Захист дисертації, 2016 р., Стажування по навчальній програмі «Advancing sustainable agriculture - 360o farm evaluation and participatory strategy development” в рамках проекту «RISE» 22-26.05.2017. (сертифікат)	П. 1, 2, 3, 6, 8, 13, 18	

Голова експертної комісії: д.е.н., професор О.В. Виноградова

8	Данько Юрій Іванович	Професор кафедри, проректор з наукової роботи	Сумський національний аграрний університет, 2004, менеджмент зовнішньоекономічної діяльності, магістр з менеджменту зовнішньоекономічної діяльності (СМ № 25384179 від 17.07.2004р) *Сертифікат В2	Доктор економічних наук, 08.00.04 – економіка та управління підприємствами, ДД № 006275 від 28.02.2017р., доцент кафедри статистики, аналізу господарської діяльності та маркетингу, 2013 р.; (12 ДД № 034445 від 1.03.2013) Тема дисертації: «Організаційно-економічні засади розвитку маркетингу сільськогосподарських підприємств»	Основи наукових досліджень 14 год.; Аграрний маркетинг -30 год. Методи наукових досліджень – 12 год Паблік рілейшнз – 20 год Теорія комунікацій у професійному спілкуванні - 24 год.	Лауреат Премії Кабінету Міністрів України за особливі заслуги молоді у розбудові України. Нагороджений почесною грамотою Міністерства освіти і науки України. Автор понад 120 наукових та науково-методичних публікацій, в тому числі 4 підручників з грифом МОН, 2 статей у наукометричній базі даних Scopus. 1. Данько Ю. І. Об'єктивні передумови переходу до концепції інноваційного маркетингу в підприємствах АПК [Електронний ресурс] / Ю. І. Данько, К. Блюмська // Вісник Львівського національного аграрного ун-ту : наук. журнал. – Сер. «Економіка АПК» / Львівський НАУ. - Львів, 2012. - № 19 (1). 2. Данько Ю. І. Кооперація в системі забезпечення конкурентоспроможності підприємств-виробників свинини. Економіка АПК. –К.: Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», 2012. - №4. – С.93-98 3. Данько Ю. І. Концептуальні основи фінансування місцевого розвитку в проектах програми розвитку ООН в Україні [Електронний ресурс] / Ю. М. Петрушенко, Н. М. Коспиченко, Ю. І. Данько // Актуальні проблеми економіки. –К.: НАУ, 2014. – №9. – С. 257-263. 4. Данько Ю. І. Розвиток маркетингу на ринку агропродовольчої продукції України : монографія / О. О. Красноручський, Ю. І. Данько. – Х. : Міськдрук, 2009. – 262 с. 5. Данько Ю. І. Розвиток маркетингу як напрямок формування конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств /Ю.І.Данько //Збірник наук. праць ПДАТУ.-2009.-Вип. – 2009. – Т. 17. – С. 178-180. Захищено аспірантів –2	Варшавський університет, Диплом №4208/V/2016 «Інноваційний університет та лідерство. Фаза II: забезпечення якості та інтернаціоналізація»; 5 травня 2016 року, Консалтингова компанія «Mainstream», сертифікат від 29.10.2014, «Медійний супровід виборчої кампанії»	П. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 18
---	----------------------	---	---	---	--	---	--	---

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри маркетингу Державного університету телекомунікацій,
доктор економічних наук, професор

Член експертної комісії:

завідувач кафедри маркетингу Полтавської державної аграрної академії,
доктор економічних наук, професор

З експертним висновком ознайомлений,

в.с. ректор Сумського НАУ, д.с.-г., професор, Академік НААН України
14.12.2018 р

Голова експертної комісії:

д.е.н., професор О.В. Виноградова

О.В. Виноградова

В.В. Писаренко

В.І. Ладика